

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Ekonomická náročnost soudního řízení pro podnikatele

The Economic Demandingness of the Proceedings for Entrepreneur

Student:
Vedoucí diplomové práce:

Bc. Petr Poláček
Mgr. Adam Ptašník, Ph.D.

Ostrava 2011

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně.

V Ostravě dne 25.4.2011

.....

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu mé diplomové práce,
Mgr. Adamu Ptašníkovi, Ph. D.,
za jeho ochotu a čas, který mi při sestavování práce věnoval a taktéž i za jeho cenné rady a
doporučení, které mi byly u práce vždy jen přínosem.

Obsah

1	Úvod.....	1
2	Teoretické seznámení se soudnictvím v ČR.....	3
2.1	Právní úprava soudnictví.....	3
2.2	Ústavní soudnictví	4
2.2.1	Organizace ústavního soudu.....	5
2.3	Soustava obecných soudů.....	6
2.3.1	Nejvyšší soud České republiky.....	7
2.3.2	Nejvyšší správní soud	9
2.3.3	Vrchní, krajské a okresní soudy.....	11
2.4	Příslušnost a pravomoc soudů	13
2.5	Průběh sporného řízení.....	14
3	Analýza nákladů soudního řízení.....	18
3.1	Druhy nákladů řízení.....	19
3.1.1	Hotové výdaje účastníků a jejich průvodců	20
3.1.2	Soudní poplatek	20
3.1.3	Ušlý výdělek účastníků	23
3.1.4	Náklady důkazů	24
3.1.5	Vyúčtování služeb za zastupování	24
3.2	Výdaje soudního řízení jako nevyužité investice	29
3.3	Vyvíjení nepodnikatelských aktivit	34
3.4	Rozhodování o nákladech soudního řízení.....	34
3.5	Zmírňovací právo soudu.....	36
3.6	Vliv inflace na výši náhrad.....	36
4	Dopady soudních nákladů na existenci podnikatele	42
4.1	Vyčíslení dopadů inflace na výši náhrad.....	42

4.2	Eliminace soudních nákladů u pohledávek	51
5	Závěr	54

1 Úvod

Veřejným ekonomickým přínosem je blaho každého jednotlivce, který nikdy a nikterak nemůže a není krácen na svých právech. Tato primární jistota nastolené celospolečenské spravedlnosti totiž jedince motivuje vytvářet hodnoty, které jsou obráceně přínosem celé společnosti. Nastolené právní podmínky se tak snaží zajistit celospolečenskou harmonii a vytvářet synergický efekt. Nicméně ne všichni jednotlivci rozumí svým právům naprosto přesně a tam, kde určitý jedinec chápe svá práva obšírněji, musí zákonitě druhému jedinci práva omezovat. Vzniklý rozpor je v zájmu společnosti co nejrychleji, relativně nejlevněji, ale hlavně nestranně vyřešit, aby se tato disharmonie odstranila a nastolila opět rovnováha. Každé takové soudní řešení sporu však musí být zpoplatněno, aby nedocházelo ke zbytečnému zatěžování soudní systému. Zároveň však musí být zabezpečena náhrada výdajů jednotlivci, kterému byla práva narušena. Neboť v opačném případě dochází k nespravedlnosti v oblasti náhrad, které musí neoprávněně zmíněný jedinec, bránící svá práva, nést. Tento ekonomický dopad může u každého jedince vyvolat pocit učiněné nespravedlnosti, později pocit zmaru, který jej demotivuje k vytváření a udržování hodnot, což opět vede k celospolečenské ztrátě.

Jelikož jsou spory, bohužel, průvodcem života každého z nás a ne vždy se je podaří vyřešit bez využití soudu, vybral jsem si toto téma ke zpracování mé diplomové práce. Chtěl jsem se totiž se soudním systémem, průběhem soudního řízení, s výdaji, které mohu v případě soudního řízení očekávat, plně obeznámit.

Cílem mé diplomové práce je charakteristika soudního systému České republiky a analýza jak nákladů soudního řízení, tak i výší přiznaných náhrad.

V první části se věnuji obeznámení se soudním systémem ČR, jenž přispěje k poznání, které soudy v ČR působí, v jakých záležitostech rozhodují, na základě jakých zákonů, jak jsou organizovány, ke kterým soudům se tedy lze obrátit a na závěr kapitoly je uveden průběh sporného soudního řízení, který poskytne ucelenou představu o průběhu a postupu soudu při řešení sporu.

Prostřední část práce se již konkrétně zabývá charakteristikou a analýzou nákladů soudního řízení. Rozlišuji zde uvedené druhy nákladů, jak jsou právně upraveny, v jakých výších se vyskytují. Taktéž jsou analyzovány jiné náklady soudního řízení,

které právní předpis nezná a které i přesto mají dopad na účastníka řízení, jedná se o vynaložený kapitál chápaný jako nevyužitá investice a nutnosti vyvíjení nepodnikatelských aktivit, které nevedou ke generování zisku. K závěru kapitoly se zaobírám soudním rozhodováním o výších náhrad soudního řízení, zmírňovací pravomoci soudu a následně teoretickým nástínem vlivu inflace na výši náhrad.

V poslední části diplomové práce se již prakticky věnuji analýze rozsudků. Kalkuluji a konkrétně vyčísluji vliv inflace na výši náhrad. V práci jsou názorně interpretovány výsledky v tabulkách a poměry náhrad v grafech. U každého rozsudku je na závěr shrnutí poznatků o výších náhrad. Po této analýze následuje schéma možného vyřešení problému s neplátcími odběrateli bez využití soudního řízení. Tento postup je dále rozvinut na fiktivním případě, který je nejprve písemně řešen a pak graficky znázorněn.

Na závěr jsou formulovány poznatky, které vyplynuly z analýz rozsudků soudních řízení. V této části je i můj osobní názor na danou problematiku náhrad a je zde taktéž navrženo další využití této práce.

2 Teoretické seznámení se soudnictvím v ČR

Je účelné, se nejdříve zabývat alespoň základním obeznámením se soudnictvím České republiky, nežli se práce bude již konkrétně věnovat analýze nákladů soudního řízení. V první kapitole jsou proto popsány principy, na kterých je soudní systém v ČR postaven, jakými soudy je systém tvořen, jakými zákony jsou jejich činnosti upraveny, jak jsou organizovány a v závěru kapitoly je uveden průběh sporného soudního řízení, jeho podstatné náležitosti a účinky.

Soud je nezávislým a nestranným státním orgánem, který na základě teorie dělby moci vykonává soudnictví. Soudy mají oprávnění řešit a autoritativně rozhodovat spory mezi subjekty. Každý, kdo se cítí být krácen na svých právech, může se stanoveným postupem svých práv domáhat u soudu. Hlavní náplní soudů je tedy poskytovat ochranu právům.

Soudy fungují na principu samostatnosti soudnictví. Žádný jiný orgán nemá možnost a nesmí vykonávat či zasahovat do pravomoci soudů. Soudy však zároveň nesmí svou vlastní činností nahrazovat činnosti, které spadají do kompetencí jiných orgánů, které přísluší jiné státní moci.

Soudní systém ČR je tvořen Ústavním soudem a soustavou obecných soudů. Soustavu obecných soudů tvoří nejvyšší soudy (Nejvyšší soud, Nejvyšší správní soud), vrchní soudy, krajské a okresní soudy. Součástí soustavy soudů tedy není Ústavní soud. Soudní moc vykonávají nezávislé soudy.

2.1 Právní úprava soudnictví

Základní prameny právní úpravy soudnictví jsou zákony ústavní, konkrétně ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. Právní normou, která upravuje organizační pojetí soudů je zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů (dále jen zákon o soudech a soudcích). Fungování ústavního soudu upravuje zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu. Správní soudnictví upravuje zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, s vydáním zákona o správním soudnictví byl vydán zákon č. 131/2002 Sb., o rozhodování

některých kompetenčních sporů, tento zákon upravuje pravomoc nebo věcnou příslušnost vydání rozhodnutí soudů.¹

2.2 Ústavní soudnictví

Ústavní soudnictví je vykonáváno dle Ústavy ČR Ústavním soudem, který je soudním orgánem ochrany ústavnosti. Zákon č. 182/1993Sb., o Ústavní soudu upravuje organizaci Ústavního soudu, řízení před ústavním soudem, kárné provinění a kárné řízení. Sídlo Ústavního soudu se nalézá v Brně.

Jeho postavení a pravomoci jsou taxativně vymezeny v Ústavě ČR. Jak již bylo zmíněno, Ústavní soud stojí mimo soustavu obecných soudů a jeho funkce je především určena k zajištění a kontrole naplnění nejvyšších ústavních norem. Jmenovitě Ústavní soud rozhoduje:

- “a) o zrušení zákonů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem*
- b) o zrušení jiných právních předpisů nebo jejich jednotlivých ustanovení, jsou-li v rozporu s ústavním pořádkem nebo zákonem,*
- c) o ústavní stížnosti orgánů územní samosprávy proti nezákonnému zásahu státu,*
- d) o ústavní stížnosti proti pravomocnému rozhodnutí a jinému zásahu orgánů veřejné moci do ústavně zaručených základních práv a svobod,*
- e) o opravném prostředku proti rozhodnutí ve věci ověření volby poslance nebo senátora,*
- f) v pochybnostech o ztrátě volitelnosti a o neslučitelnosti výkonu funkcí poslance nebo senátora*
- g) o ústavní žalobě Senátu proti prezidentu republiky*
- h) o návrhu prezidenta republiky na zrušení usnesení Poslanecké sněmovny a Senátu*
- i) o opatřeních nezbytných k provedení rozhodnutí mezinárodního soudu, které je pro Českou republiku závazné, pokud je nelze provést jinak,*
- j) o tom, zda rozhodnutí o rozpuštění politické strany nebo jiné rozhodnutí týkající se činnosti politické strany je ve shodě s ústavními nebo jinými zákony,*
- k) spory o rozsah kompetencí státních orgánů a orgánů územní samosprávy, nepřísluší-li*

---

¹ JANKŮ, M. a kol. Základy práva pro posluchače neprávnických fakult. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 656 s. ISBN 80-7179-499-6

podle zákona jinému orgánu,

l) o opravném prostředku proti rozhodnutí prezidenta republiky, že referendum o přistoupení České republiky k Evropské unii nevyhlásí,

m) o tom, zda postup při provádění referenda o přistoupení České republiky k Evropské unii je v souladu s ústavním zákonem o referendu o přistoupení České republiky k Evropské unii a se zákonem vydaným k jeho provedení.²“

Ústavní soud krom výše zmíněných rozhoduje podle čl. 10a a čl.49 Ústavy před ratifikací o souladu mezinárodních smluv s ústavním pořádkem.

2.2.1 Organizace ústavního soudu

Ústavní soud je složen z pléna Ústavního soudu a z jednotlivých senátů. Z hierarchického pojetí je plénum o stupeň výše k senátům.

Plénum Ústavního soudu je složeno z předsedy, místopředsedů a soudců Ústavního soudu. U Ústavního soudu zasedá patnáct soudců, které jmenuje prezident republiky se souhlasem Senátu na dobu deseti let. Opakování znovuzvolení Ústava ČR nezakazuje. Soudci Ústavního soudu jsou k zajištění své nezávislosti vybaveni imunitou. Tímto je zajištěna jejich nezávislost na moci výkonné. Soudce Ústavního soudu bez souhlasu Senátu nelze trestně stíhat a zadržet jej se smí podle ústavy jen v případě, kdyby byl dopaden při páchání trestného činu nebo bezprostředně poté.³

Ústavní soud zastupuje navenek předseda Ústavního soudu. Ten také vykonává správu Ústavního soudu a i svolává zasedání pléna Ústavního soudu. Místopředsedové zastupují předsedu v době jeho nepřítomnosti a trvale plní předsedovy úkoly jim svěřené po odsouhlasení pléna.

Soudce Ústavního soudu nemá nikdo pravomoc z jeho funkce odvolat. Jeho odvolání je pouze možné na základě rozhodnutí kárným soudem. Ve zvláštním kárném řízení rozhodne o jeho zániku funkce plénum Ústavního soudu, a to kvalifikovanou většinou devíti hlasů. Automaticky však jeho funkce zaniká v případě pravomocného odsouzení za úmyslně spáchaný trestný čin.

---

²Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

³ Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu

Každý jednotlivý návrh na zahájení řízení Ústavního soudu je přidělen jednomu ze soudců. Tento soudce, následně vystupuje jako soudce zpravodaj a shromažďuje podklady pro rozhodnutí, předkládá návrh na rozhodnutí nebo sám rozhodne v určitých předem stanovených případech o odmítnutí návrhu na zahájení řízení.

V nejpodstatnějších záležitostech rozhoduje Ústavní soud podle zákona o Ústavním soudu v plném složení (v plénu). Je tomu tak dle §11 Zákona o Ústavním soudu u zrušení zákonů nebo ustanovení, o ústavní žalobě Senátu proti prezidentu republiky či v kompetenčních sporech, aj. Plénium je usnášeníschopné v případě, zda je přítomno alespoň deset soudců. Samotná rozhodnutí Ústavního soudu jsou konečná a nelze se proti nim již jakkoliv odvolat.

Senáty Ústavního soudu rozhodují především o ústavní stížnosti podle čl.87 ods. 1 písm. c) a d) Ústavy⁴. Jedná se tedy o ústavních stížnostech orgánů územní samosprávy proti nezákonnému zásahu státu a o stížnostech nepravomocných rozhodnutí či jinému zásahu orgánů veřejné moci do ústavně zaručených základních práv a svobod. Senáty jsou celkem čtyři a každý senát je složen ze tří soudců. Předseda senátu je jmenován předsedou Ústavního soudu na dobu jednoho roku. Senát je usnášeníschopný pouze v případě přítomnosti všech tří soudců. V případě, že senát dospěje k odlišnému právnímu názoru, nežli je názor Ústavního soudu, předloží danou otázku k posouzení plénu.⁵

2.3 Soustava obecných soudů

Soustavou obecných soudů je myšleno organizační uspořádání soudnictví, jakožto její struktura a samotné vztahy mezi soudy. Soustava soudů je konkrétně tvořena Nejvyšším soudem ČR, Nejvyšším správním soudem, vrchními soudy, krajskými soudy a soudy okresními.

V soustavě obecných soudů tedy existují určité vazby a vztahy. V tomto pojetí soustavy obecných soudů se rozeznávají určité jednotlivé články. Tento pojem “článek“ je pojmem organizačním. Článek soudní soustavy určuje postavení konkrétního soudu v rámci soustavy obecných soudů, činnosti z tohoto vyplývající a taktéž i následné vztahy k jiným soudům v této soustavě. Platí zde, že územní obvod působnosti soudu vyššího stupně se zcela shoduje s územními obvody působnosti nižších soudů nižšího stupně, vůči

---

⁴ZAHŘANÍKOVÁ, R. Organizace justičního systému. 1.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. 396 s. ISBN 978-80-7380-044-4.

⁵ Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu

kterým vystupuje jako soud vyššího stupně. Soustava obecných soudů je v České republice čtyřčlanková (okresní, krajské, vrchní a nejvyšší).

Krom organizačního pojetí je taktéž důležité rozeznávat pojetí procesní. V tomto případě se jedná o procesní vztahy při rozhodování o opravných prostředcích. Soud, který rozhoduje o opravném prostředku, se považuje za soud vyššího stupně neboli taktéž za soud vyšší instance. Řízení je dvoustupňové a to značí, že proti rozhodnutí soudu prvního stupně lze použít jeden řádný opravný prostředek.⁶

2.3.1 Nejvyšší soud České republiky

Nejvyšší soud České republiky je společně s Nejvyšším správním soudem nejvyšším článkem soustavy obecných soudů v České republice. Fungování Nejvyššího soudu České republiky se řídí podle zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích.

Do rozhodování Nejvyššího soudu dle zákona spadá:

“a) rozhoduje o mimořádných opravných prostředcích v případech stanovených zákony o řízení před soudy,

b) rozhoduje v jiných případech stanovených zvláštním právním předpisem nebo mezinárodní

smlouvou, s níž vyslovil souhlas Parlament, již je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

a) o uznání a vykonatelnosti rozhodnutí cizozemských soudů, vyžaduje-li to zvláštní právní předpis nebo mezinárodní smlouva, s níž vyslovil souhlas Parlament, již je Česká republika vázána a která byla vyhlášena,

b) v dalších případech stanovených zvláštním právním předpisem nebo mezinárodní smlouvou, s níž vyslovil souhlas Parlament, již je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.

(3) Nejvyšší soud sleduje a vyhodnocuje pravomocná rozhodnutí soudů v občanském soudním řízení a v trestním řízení a na jejich základě v zájmu jednotného rozhodování soudů zaujímá stanoviska k rozhodovací činnosti soudů ve věcech určitého druhu.”⁷

---

⁶ WINTEROVÁ, A. a kol. Civilní právo procesní. 4. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8

⁷ Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů

Nejvyšší soud České republiky se nalézá v Brně a je složen z předsedy soudu, místopředsedy, předsedů kolegií, předsedů senátů a dalších soudců. Soudci tvoří dle úseku svých činností trestní kolegium, občanskoprávní kolegium a obchodní kolegium. Kolegium občanskoprávní smí být po souhlasu pléna Nejvyššího soudu sloučeno s kolegiem obchodním na občanskoprávní a obchodní kolegium. Toto odsouhlasení smí být učiněno na základě návrhu předsedy Nejvyššího soudu.

Plénium je kolektivním orgánem Nejvyššího soudu. Plénium je složeno z předsedy, místopředsedy, předsedů kolegií, předsedů senátů a ostatních soudců Nejvyššího soudu. Zasedání pléna jsou neveřejná a plénium je usnášeníschopné v případě, jestliže je přítomno 2/3 počtu členů. K přijetí usnesení je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů. V případě jednání o sloučení či rozdělení kolegií je zapotřebí nadpoloviční většiny všech členů. Ministr spravedlnosti má právo být účasten na zasedání pléna a taktéž mohou být přizváni i předsedové vrchních a krajních soudů společně i s dalšími osobami.

Kolegia jsou organizačními celky Nejvyššího soudu a slouží k zajištění jednoty a zákonnosti rozhodování soudů. Kolegia na základě vyhodnocení rozhodnutí soudů předkládají předsedovi Nejvyššího soudu návrhy k zaujetí stanovisek k rozhodovací činnosti soudů. Na návrh předsedy Nejvyššího soudu, předsedy kolegia nebo velkého senátu (viz. níže) zaujímají své stanoviska, které po rozhodnutí zařazují do Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.⁸

Nejvyšší soud ČR rozhoduje v **senátech nebo ve velkých senátech kolegií**.

Velký senát kolegií rozhoduje v případech, jestliže mu byla postoupena věc podle §20 zákona o soudech a soudcích některým senátem Nejvyššího soudu. Tedy tehdy, jestliže *“dospěl-li senát Nejvyššího soudu při svém rozhodování k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího soudu, postoupí věc k rozhodnutí velkému senátu. Při postoupení věci svůj odlišný názor zdůvodní.”*⁹

Senáty se skládají z předsedy senátu a dvou soudců. Velké senáty kolegií jsou složeny z devíti soudců dle příslušného kolegia. Jestliže je však v daném kolegiu více jak dvacetsedm soudců, velký senát kolegií se skládá z jedné třetiny počtu soudců příslušného kolegia. Tento počet soudců musí být alespoň devět a zároveň taktéž musí být roven lichému číslu. V každém kolegiu se vytváří vždy jen jeden velký senát kolegií a jeden z členů velkého senátu je ustanoven jeho předsedou.

---

⁸ Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů

⁹ Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů

Nejvyšší soud vydává dle §24 zákona o soudech a soudcích Sbírku soudních rozhodnutí a stanovisek, ve kterém se v zájmu jednotného rozhodování soudů uveřejňují stanoviska Nejvyššího soudu jak zaujatá legii, plénem, tak i vybraná rozhodnutí Nejvyššího soudu a ostatních soudů.¹⁰

2.3.2 Nejvyšší správní soud

Nejvyšší správní soud je zřízen na základě zákona soudního řádu správního 150/2002 Sb. *“Nejvyšší správní soud je vrcholným soudním orgánem ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví.”*¹¹ Ve správním soudnictví soudy poskytují ochranu veřejným subjektivním právům fyzickým a právnickým osobám. Nejvyšší správní soud především však zajišťuje jednotu a zákonnost rozhodování krajských soudů a správní orgánů a to tak, že rozhoduje o kasačních stížnostech, které míří proti pravomocným rozhodnutím krajských soudů ve správním soudnictví, kterými se stěžovatelé domáhají zrušení rozhodnutí. Nejvyšší správní soud rozhoduje i ve věcech volebních, rozhoduje o rozpuštění, znovuoobnovení či pozastavení politických stran a politických hnutí. Nejvyšší správní soud rozhoduje v některých kompetenčních sporech mezi orgány veřejné správy a taktéž i vystupuje jako kárný soud ve věcech soudců, státních zástupců a exekutorů¹².

Subjekt se tedy může obrátit na Nejvyšší správní soud v případě, jestliže se domnívá, že se cítí být zkrácen proti zásahu státní autority. K Nejvyššímu soudu lze podat několik druhů žalob, jedná se např. jmenovitě o:

- a) Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu
- b) Ochrana proti nečinnosti správního orgánu
- c) Žaloba proti nezákonnému zásahu
- d) Ve věcech volebních a místního referenda
- e) Ve věcech politických stran a hnutí
- f) aj.

Organizace Nejvyššího správního soudu je upravena §13 v soudním řádu správním. Nejvyšší správní soud je složen z předsedy soudu, místopředsedy soudu, předsedů kolegií,

---

¹⁰ Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů

¹¹ Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

¹² Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

předsedů senátů a dalších soudců. Předsedu a místopředsedu Nejvyššího správního soudu jmenuje a odvolává prezident republiky. Samotnou činnost rozhodování vykonávají soudci a taktéž i předseda a místopředseda, kteří však navíc vykonávají státní správu Nejvyššího správního soudu. Řízení kolegií organizují a řídí předsedové kolegií a organizaci a řízení senátů mají na starosti předsedové senátů. O počtu kolegií rozhoduje plenum. Nejvyšší správní soud rozhoduje v senátech či v rozšířených senátech.

Plenum Nejvyššího správního soudu se skládá ze všech soudců Nejvyššího správního soudu. Plenum je usnášeníschopné za přítomnosti alespoň dvou třetin členů a k přijetí usnesení, anebo k zaujetí stanoviska je zapotřebí nadpoloviční souhlas většiny přítomných členů. Plenum je svoláváno předsedou Nejvyššího správního soudu, který má na starosti jeho program a řídí jeho zasedání. O svolání pléna mohou předsedu požádat taktéž i soudci. V tomto případě je ke svolání zapotřebí požadavek alespoň jedné třetiny soudců Nejvyššího správního soudu. Program je pak předsedou určen podle návrhu toho, kdo o svolání pléna požádal. Zasedání pléna jsou neveřejná.

Senáty se skládají z předsedy senátu a dalších šesti soudců v záležitostech, které rozhodují v oblasti voleb, politických stran, politických hnutí a v kompetenčních žalobách. V případě kasačních stížností ve věcech mezinárodní ochrany je senát složen z předsedy a čtyř soudců a v ostatních případech je senát složen z předsedy a dvou soudců.

Rozšířený senát je složen z předsedy a osmi soudců v případech, kdy mu jsou postoupeny senátem záležitosti, které se týkají voleb, politických stran, politických hnutí, v případech zda se jedná o kompetenční žalobu či kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany. V ostatních případech je rozšířený senát složen z předsedy a dalších šesti soudců.

Jestliže senát dospěje k rozdílnému právnímu názoru od právního názoru, který již byl vyjádřen v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, postoupí věc rozšířenému senátu. Svůj názor musí zdůvodnit. V případech, kdy opětovně senát dospívá ke stejnému právnímu názoru, který je rozdílný od právního názoru v téže právní otázce, o který se opírá rozhodnutí správního orgánu, má možnost předložit tuto právní záležitost rozšířenému senátu k dalšímu posouzení. Jestliže rozšířený senát dospěje ke shodnému právnímu názoru s dosavadní činností Nejvyššího správního soudu, přijme jej jako zásadní usnesení. Toto usnesení se zveřejní ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a zašle správnímu orgánu, kterého se záležitost týká.¹³

---

¹³ Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

Nejvyšší správní soud vydává podle § 22 soudního řádu správního Sbírku rozhodnutí. V této sbírce uveřejňuje vybraná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a krajských soudů ve správním soudnictví a zároveň i stanoviska a zásadní usnesení Nejvyššího správního soudu.¹⁴

2.3.3 Vrchní, krajské a okresní soudy

Vrchní soudy jsou také legislativně řešeny v zákoně Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích. V České republice existují dva vrchní soudy, které se nalézají v Olomouci a v Praze.

Vrchní soud se skládá z předsedy soudu, místopředsedů soudu, předsedů senátů a dalších soudců. Soudci vrchních soudů vykonávají činnost rozhodovací.

Předseda a místopředsedové vrchního soudu vykonávají taktéž rozhodovací činnost a krom ní i činnosti spjaté se státní správou vrchního soudu. Předsedové navíc organizují a řídí činnost senátů. Podle zvláštního předpisu a v němž stanoveném rozsahu se mohou podílet na rozhodovací činnosti vyšší soudní úředníci a soudní tajemníci. Vrchní soud rozhoduje v senátech, které jsou složeny z předsedy senátu a dvou soudců. Možné složení může být pozměněno zvláštním právním předpisem.¹⁵

Vrchní soudy rozhodují jako soudy druhého stupně ve věcech, ve kterých již rozhodovaly soudy v prvním stupni, tj. soudy krajské, a které spadají do jejich obvodu.

Předseda vrchního soudu dává na základě pravomocných rozhodnutí vrchního soudu podněty Nejvyššímu soudu, které vedou ke sjednocení rozhodování soudů.

Krajských soudů se v nynější době na území České republiky nachází osm. Krajské soudy se nalézají v Praze, Českých Budějovicích, Plzni, Ústí nad Labem, Hradci Králové, Brně a v Ostravě. V obvodu hlavního města Prahy vykonává působnost krajského soudu Městský soud v Praze. Konkrétní obvody pro krajské soudy jsou uvedeny v zákoně o soudech a soudcích v příloze č. 2.

Krajské soudy se skládají z předsedy soudu, místopředsedů soudu, předsedů senátů a dalších soudců.

Rozhodovací činnost vykonávají soudci a přísedící. Předseda a místopředsedové soudu vykonávají krom činnosti rozhodovací i státní správu jak krajského soudu, tak i

---

¹⁴ Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

¹⁵ Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů

soudů okresních, jež spadají do obvodu krajského soudu. Předsedové taktéž organizují a řídí činnost senátů. Přisedící volí zastupitelstvo krajů daného obvodu na dobu čtyř let. Podmínky pro vykonání práce přisedícího jsou uvedeny v § 60 zákona o soudech a soudcích. Pro výkon funkce přisedícího nejsou kladeny podmínky dosažení vysokoškolského vzdělání. Na rozhodovací činnosti krajského soudu se podílí také vyšší soudní úředníci, justiční čekatelé a soudní tajemníci. Krajské soudy rozhodují v senátech. Samosoudci (předseda senátu nebo soudce) rozhodují v případech stanovených zákony o řízení před soudy.

Krajské soudy rozhodují v senátech. Senáty krajského soudu se dle zákona o soudech a soudcích paragrafu 31 skládají z předsedy senátu a dvou přisedících a to v případech, jestliže rozhodují jako soudy prvního stupně v trestních věcech. V ostatních případech se rozhoduje ve složení předsedy senátu a dvou soudců. Krajský soud rozhoduje v řízení jako soud druhého stupně ve věcech, ve kterých již rozhodly soudy okresní a které se nalézají v jeho krajském obvodu.¹⁶

Předseda krajského soudu podává na základě pravomocných rozhodnutí krajského soudu a okresních soudů, které spadají do krajského obvodu, podněty Nejvyššímu soudu ke sjednocení rozhodování soudů či podává podněty k přijetí stanoviska Nejvyššímu správnímu soudu.

Okresní soudy jsou základními články v soustavě obecných soudů. Ve většině případů rozhodují jako soudy první instance. Soudní obvody okresních soudů byly v minulosti odvozeny od okrsků a v Praze dle pražských obvodů. V současnosti jsou obvody společně se jmenným seznamem všech okresních soudů uvedeny v příloze č. 3 zákona o soudech a soudcích. Celkový počet všech okresních soudů je 75. V Praze však vykonává činnost okresních soudů 10 obvodních soudů a v Brně Městský soud v Brně.

Okresní soud je složen z předsedy soudu, místopředsedy nebo místopředsedů soudu, předsedů senátů a dalších soudců.

Rozhodovací činnost okresního soudu dle § 34 zákona o soudech a soudcích vykonávají soudci a přisedící. Předseda a místopředsedové okresního soudu vykonávají i krom rozhodovací činnosti i státní správu okresního soudu. Předsedové senátu též organizují a řídí činnost senátů. Jak u krajských soudů, tak i u okresních soudů se podílejí na rozhodovací činnosti i vyšší soudní úředníci, justiční čekatelé, soudní tajemníci a soudní vykonavatelé. Justiční čekatelé jsou osoby, které se připravují na soudcovskou funkci

---

¹⁶ Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přisedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů

v trvání 36 měsíců (tato lhůta smí být prodloužena nejdéle však o 20 měsíců). Podmínky pro justiční čekatele jsou obsaženy v § 60 zákona o soudech a soudcích avšak s výjimkou věku, zkušeností a odborné justiční zkoušky.

“Okresní soudy rozhodují v případech stanovených zákony o řízení před soudy v senátech, např. ve věcech pracovních podle § 36a občanského soudního řádu; v ostatních případech rozhoduje samosoudce.”¹⁷ Senáty se skládají ze soudce a dvou přísedících. Samosoudcem je předseda senátů nebo soudce.

Předseda okresního soudu taktéž podává na základě pravomocných rozhodnutí okresního soudu podněty Nejvyššímu soudu ke sjednocení rozhodování soudů.¹⁸

2.4 Příslušnost a pravomoc soudů

Určení konkrétního soudu, který bude rozhodovat v dané věci je záležitostí ustanovení o příslušnosti soudu. Taková ustanovení jsou formálními pravidly, pomocí nichž je pro účastníky určeno, na jaký soud je nutno se obrátit a který soud má zároveň povinnost projednat a rozhodnout v dané věci. Tato pravidla o příslušnosti soudů jsou nastavena s cílem, aby ve sporu rozhodl soud, který má k tomu nejlepší podmínky. Měl by tak rozhodovat ve valné míře soud, který je nejbližší účastníkům či předmětu řízení. V některých případech však tyto pravidla o příslušnosti soudu ustupují do pozadí. Jedná se tak například v případě nutnosti zabezpečení vyšší specializace či odbornosti soudců.

Pravidla o příslušnosti lze dělit podle úpravy rozsahu působnosti mezi soudy různých článků, v tomto případě se jedná o příslušnost věcnou a funkční, anebo podle soudů téhož článku soudní soustavy, v tomto se jedná o příslušnost místní či kauzální. **Věcná příslušnost** určuje soudy, které jsou příslušné k projednání a rozhodnutí věci jako soudy prvního stupně. **Funkční příslušnost** určuje soudy, které se budou v případě odvolání stran zabývat daným sporem jako soudy druhého stupně. **Místní příslušnost** určuje rozsah působností pro soudy stejného článku soustavy. V rámci **kauzální příslušnosti** se spory projednávají k daným účelům zvláštním určeným soudům.¹⁹

---

¹⁷ ZAHŘANÍKOVÁ, R. *Organizace justičního systému*. 1.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. 396 s. ISBN 978-80-7380-044-4.

¹⁸ Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů

¹⁹ WINTEROVÁ, A. a kol. *Civilní právo procesní*. 4. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8

Normy, které upravují postup při uplatňování práva před soudem, jsou obsaženy v procesních předpisech, jimiž jsou zejména:

- a) Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
- b) Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní

V případě, že zákon nestanovuje jinak, jsou soudy prvního stupně soudy okresní. Ve věcech obchodních rozhodují soudy krajské, jako soudy prvního stupně s výjimkou taxativně uvedených sporů dle §9 odst. 3 písm. r) občanského soudního řádu. Jedná se tak např. ve věcech úvěrových smluv, určení vlastnictví k nemovitostem, právům k cizím věcem, nájmu nemovitostí či peněžních plnění do 100 000 Kč v těchto zmíněných případech jednají jako soudy prvního stupně okresní soudy.²⁰

2.5 Průběh sporného řízení

Zahájení řízení

Sporné řízení je legislativně řešeno v zákoně č. 99/1963 Sb., občanském soudním řádu (dále jen OSŘ).

Sporné řízení se zahajuje na základě **návrhu**. Návrh, který se týká dvoustranných právních vztahů mezi žalobcem a žalovaným se označuje jako **žaloba**. Žaloba musí obsahovat jak obecné náležitosti dle § 42 odstavce 4 OSŘ, tak i konkrétnější údaje podle § 79 odstavce 1 OSŘ, jako např. obchodní firmu, identifikační číslo osoby, označení důkazů, aj. Ze žaloby musí být patrné, čeho se žalobce domáhá. Ihned po podání žaloby je zahájeno řízení, aniž by soud rozhodoval o žalobě či oprávněnosti řízení. Zahájení řízení započne, i když má žaloba vady či různé nedostatky. Zjištění nedostatků se děje až v průběhu řízení. Den zahájení řízení je tentýž den, v němž byla soudu žaloba doručena. Jestliže jsou vady či nedostatky neodstranitelné, nebo mohou být, ale nebyly odstraněny, soud podle povah těchto nedostatků či vad může rozhodnout o odmítnutí žaloby, nebo zastavení řízení bez meritorního rozhodnutí.²¹

Zahájení řízení s sebou přináší **procesněprávní** a **hmotněprávní** účinky.

---

²⁰ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

²¹ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Procesněprávní účinky je vznik procesněprávního vztahu mezi žalobcem a soudem. Soud je dle ustanovení § 79 odstavce 3 OSŘ povinen doručit ostatním účastníkům žalobu do vlastních rukou. V témže odstavci je zmíněno, že taktéž i žalobce může na základě vlastních podnětů obeznámit žalovaného s obsahem žaloby tím, že mu zašle další stejnopis žaloby. Doručení stejnopisu žaloby soudem žalovanému vzniká trojstranný procesní vztah. K datu zahájení řízení se váží tyto procesněprávní účinky:²²

- a) vznik litispendence – tento účinek vymezen v § 83 OSŘ a je chápán, jako nemožnost zahájení řízení před soudem, jestliže již o téže věci řízení u jiného soudu probíhá
- b) perpetuatio fori – dle § 11 odstavce 1 OSŘ se řízení koná u věcně a místně příslušného soudu a to podle těch okolností, které jsou rozhodné v době zahájení řízení
- c) vyčerpání žalobcova práva volit příslušný soud, tento účinek je vymezen v § 11 odstavce 2 OSŘ a § 87 OSŘ a je chápán, jako obecný soud, kterým je v řízení určen příslušný soud v obvodu žalovaného. Vyčerpání možnosti dovolání prorogace, toto ustanovení je § 89a OSŘ a je tím myšleno, možnost účastníků řízení v obchodních věcech se písemně dohodnout na místní jiné příslušnosti prvního stupně soudu.
- d) povinnost soudu provést řízení bez dalších návrhů. Tj. obsaženo v § 100 odstavci 1 OSŘ.
- e) povinnost účastníků poskytovat soud potřebnou součinnost dle § 101 odstavci 1 OSŘ.

K hmotněprávním účinkům při zahájení řízení patří, že promlčecí lhůty po dobu řízení neběží a nemůže tedy dojít při řízení k promlčení práva, které jest předmětem řízení.

Hmotněprávní a procesněprávní účinky trvají až do pravomocného skončení řízení. V některých případech zůstávají zachovány i po skončení řízení (např. litispendence).

---

²² WINTEROVÁ, A. a kol. Civilní právo procesní. 4. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8

Průběh řízení

Po zahájení řízení postupuje soud z úřední povinnosti bez dalších návrhů. Je tomu tak z důvodů co nejrychlejšího projednání a rozhodnutí. Zároveň však dle ustanovení § 100 OSŘ se snaží o smírné vyřešení sporu.

Po samotném zahájení řízení předseda senátu zkoumá, zda jsou splněny podmínky řízení a zda byly odstraněny vady v žalobě. Shledá-li nedostatky v žalobě, soud se stará o opravu či doplnění žaloby. Soud postupuje v součinnosti se všemi účastníky sporu. Aby bylo dosaženo účelu daného řízení, účastníci jsou podle OSŘ §101 povinni tvrdit všechny významné skutečnosti, plnit důkazní povinnost a taktéž dbát pokynů soudu. Soud je povinen poskytovat účastníkům možnost součinnosti, v žádném případě avšak účastníky k součinnosti nenutí. Soud tak může projednat a rozhodnout i v nepřítomnosti účastníka, který se nedostavil k řízení, aniž by nepožádal o odročení.

Sporné řízení může být řízením s jednáním a řízením bez jednání. V případě řízení bez jednání soud rozhodne dle §115a OSŘ na podkladě předložených listinných důkazů, jež stav věci, o kterou je spor, je dostatečně prokázán. Zároveň však musí účastníci řízení s rozhodnutím věci bez nařízení se samotným jednáním souhlasit. Účastníci mají na jednání právo, kterého se mohou vzdát, ale zároveň i mohou na něm trvat.²³

Příprava jednání

Předseda senátu je povinen podle zákona připravit jednání tak, aby bylo pokud možno rozhodnout o věci při jediném jednání. Předseda senátu v přípravném řízení předvolá účastníky, svědky a ostatní účastníky řízení, které je zapotřebí. Dále účastníky objasní, zdali jsou splněny zákonné podmínky řízení, v opačném případě přijme opatření k odstranění těchto nedostatků. Vyzve účastníky řízení, aby svá tvrzení společně s návrhy na provedení důkazů k jejich prokázání doplnili do protokolu. Předseda senátu dále taktéž vyzve žalovanou stranu, aby písemně vyjádřila své stanovisko k žalobě. Na toto vyjádřené stanovisko může reagovat žalobce. Žalobcovo stanovisko na stanovisko žalovaného se v právní terminologii nazývá replikou. Případná odpověď žalovaného na repliku se nazývá duplikou. Tato vyjádření ovšem nejsou povinná, soud je ovšem může účastníkům povinně

---

²³ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

uložit. Předseda senátu by se měl taktéž v průběhu přípravného jednání pokusit o smírné vyřešení věci.²⁴

Jednání

Jednání je zasedání soudu, které je určené k projednání sporu. Předseda senátu předvolá účastníky řízení a všechny ty, jejichž přítomnost je třeba. Předvolání k jednání musí být dle znění zákona § 115 OSŘ doručeno v dostatečném časovém předstihu, aby měla každá strana dostatek času k přípravě. Doručení musí být uskutečněno minimálně 10 dnů přede dnem, kdy se bude konat jednání.²⁵

Jednání je veřejné. Soud má ale zákonnou možnost podle § 166 odstavce 2 OSŘ vyloučit veřejnost z celého jednání, nebo jen z jeho části, pokud by veřejné projednání věci ohrozilo tajnost utajovaných informací, případně obchodní tajemství, důležitý zájem účastníků či nakonec mravnost. V případě, jestliže byla veřejnost vyloučena, soud může povolit jednotlivým osobám být i nadále přítomni. Soud má taktéž pravomoc vyloučit z jednání i pouze jednotlivé osoby.

Průběh jednání zahajuje, řídí a končí předseda senátu. Předseda senátu dle zákona uděluje a odnímá slovo, provádí dokazování a taktéž činí vhodná opatření, která vedou ke splnění podstaty jednání, na závěr vyhlašuje rozhodnutí.

Po samotném zahájení řízení prvně předseda senátu vyzve žalobce, aby sdělil obsah žaloby, následně udělí slovo žalovanému, aby taktéž mohl sdělit obsah svého vyjádření. Jestliže účastníci nejsou přítomni, předseda senátu jejich písemný obsah sdělí. Po těchto vyjádřeních předseda senátu sdělí výsledky přípravy jednání a zároveň seznámí účastníky řízení se skutečnostmi, která tvrzení účastníků se shodují, která nikoliv, které navržené důkazy budou provedeny a které důkazy soud provede, i když navrženy nebyly. Další průběh řízení, jestliže není průběh stanoven zákonem, určí podle okolností případů předseda senátu. Po provedení důkazů vyzve předseda senátu účastníky řízení, aby shrnuli své návrhy a taktéž aby se vyjádřili k dokazování a ke skutkové a k právní stránce věci. Rozsudek se vyhlašuje veřejně a nejčastěji ihned po skončení jednání. Legislativa dává soudu možnost odročit vyhlášení rozsudku o dobu 10 dnů.²⁶

---

²⁴ WINTEROVÁ, A. a kol. Civilní právo procesní. 4. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8

²⁵ WINTEROVÁ, A. a kol. Civilní právo procesní. 4. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8

²⁶ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Cílem výše uvedených textů bylo obeznámení se se soudnictvím ČR. Konkrétně je již známo, na jakých principech, právních úpravách systém stojí, jaké soudy rozhodují v jistých záležitostech a je znám průběh soudního řízení. V další části práce budou analyzovány náklady soudního řízení.

3 Analýza nákladů soudního řízení

Tato kapitola je zaměřena na náklady soudního řízení. V první části budou konstatovány druhy nákladů, definován rozdíl mezi nutností platit a hradit náklady. Po těchto textech již dochází k právní charakteristice daných konkrétních nákladů soudního řízení. Následně jsou charakterizovány další náklady soudního řízení, které nemohou být lehce nominálně stanoveny a nejsou právně řešeny, avšak mají jistý ekonomický dopad na účastníka sporu. V závěru kapitoly je uvedena zmírňovací pravomoc soudu, způsob rozhodování soudu o výši náhrady nákladů soudního řízení a ekonomický dopad náhrad.

Realizace soudního řízení je vždy spojeno s náklady, které jsou různé povahy a různé výše. Část z nich část nese stát a část jsou nuceni nést účastníci řízení. Náklady je možno rozdělit na náklady obecné a náklady zvláštní. **Obecnými náklady** jsou ty náklady, které souvisí se stavbou soudních budov, s jejich provozem, s platy soudců a pracovníků soudů. Tyto obecné náklady nese stát a jsou součástí státního rozpočtu. Tímto způsobem stát zajišťuje existenci soudní moci a výkon soudnictví. Se soudním řízením ovšem vznikají i další náklady, které jsou nazývány **zvláštními náklady**. Tyto náklady stát nenese a jsou nuceni je nést účastníci řízení či další osoby. Je tedy běžné, že účastník řízení, který je nucen bránit svá práva z důvodu cizího protiprávního jednání musí vynaložit výdaje, které jsou spojeny se soudním řízením. Zejména u účastníků řízení se jedná např. o soudní poplatky, ztrátu na výdělků, hotové výdaje, odměnu advokátu, aj. U zmíněných dalších osob se může zejména jednat o náklady důkazů.²⁷

Náklady soudního řízení plní funkci preventivní a sankční. V prvním případě preventivní funkce se jedná o náklady, které zajišťují určitou ekonomickou náročnost soudního řízení. Bez těchto nákladů by bylo soudní řízení pro účastníky zcela řízením

---

²⁷ WINTEROVÁ, A. a kol. Civilní právo procesní. 4. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8

bezplatným a to by vedlo k častému zneužívání soudnictví. Proti takovým případům by tedy právní úprava soudních nákladů řízení měla působit preventivně. V druhém případě plní náklady funkci sankční. Pro účastníka soudního řízení, který svým protiprávním jednáním zapříčí nutnost druhé strany bránit svá práva v soudním řízení, musí nést za své jednání nějakou sankci a tato sankce má podobu povinnosti hrazení nákladů řízení.

Zároveň je tedy důležité rozeznávat rozdíl mezi **placením** a **hrazením** nákladů soudního řízení. Placení a hrazení nákladů řízení je ovlivňováno několika zásadami.

Povinnost platit náklady řízení se řídí zásadou zájmovou. Každý účastník platí náklady spojené s úkony jeho a jeho zástupce a náklady spojené s úkony, které soud nařídí v jeho zájmu. Tyto náklady plní průběžně, jak mu vznikají v průběhu soudního řízení.

Povinnost hradit je ovládána zásadou úspěchu ve věci nebo zásadou zavinění. Pouze soud rozhoduje o náhradě nákladů. Tento výrok musí být vydán v každém rozhodnutí. Soudním rozhodnutím může být uložena povinnost účastníkovi nahradit jinému účastníkovi náklady řízení, které zaplatil.

Použitím zásady zavinění soud může účastníkům či jejich zástupcům uložit povinnost náhradu nákladů vzniklých jejich zaviněním. Smyslem zásady je tedy sankční náhrada nákladů, které by v případě řádného průběhu nevznikly. Soud může uložit účastníkům řízení při uplatnění zásady zavinění i náhradu těch nákladů, které vznikly náhodou a které se navíc ještě přihodily. V této souvislosti soud o náhradě zaviněných nákladů rozhoduje zvláště a samostatně, neboť jsou náklady nezávislými na výsledku řízení.²⁸

3.1 Druhy nákladů řízení

Tato podkapitola se zabývá již konkrétní analýzou výdajů soudního řízení. V textu je uvedeno, co se v daných nákladech může objevit, její oporu v zákoně a stanovené limity či způsoby výpočtu.

Demonstrativní výčet druhů nákladů řízení můžeme nalézt v Občanském soudním řádu v § 137. K nejpodstatnějším nákladům soudního řízení patří níže uvedené druhy:

---

²⁸ WINTEROVÁ, A. a kol. Civilní právo procesní. 4. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8

3.1.1 Hotové výdaje účastníků a jejich průvodců

Pod pojem hotových výdajů se zahrnují výdaje, které souvisí náklady, jakou jsou například poštovné, jízdné, stravné, nocležné a v případě potřeby i výdaje průvodce. Podrobné řešení těchto nákladů je upraveno ve vyhlášce Ministerstva spravedlnosti č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy v § 29 - § 33.

V případě řešení nároků na jízdné má jen ten účastník, který dle § 30 zmíněné vyhlášky *“nebydlí nebo nepracuje v místě, kde se řízení koná, nebo je předvolán z místa, kde se dočasně zdržuje”*²⁹. V případě náhrady takto spojených nákladů se berou v potaz pouze skutečné, účelné a hospodárně cestovní výdaje a to jak hromadnou dopravou, tak i vlastním motorovým vozidlem. V případě užití vlastního motorového vozidla se hradí částka, která je stanovena podle zákona č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách.

Co se týče stravného a nocležného, tak jsou náhrady částek taktéž řešeny v zákoně o cestovních náhradách.

Účastník může být doprovázen k soudu průvodcem v případě, jestliže je stížený tělesnou chorobou. Průvodci účastníku řízení taktéž náleží náhrady nutných výdajů a ušlého výdělku.³⁰

3.1.2 Soudní poplatek

Nedílnou součástí výdajů soudního řízení je soudní poplatek. Soudní poplatek je určitou finanční překážkou, která má v první řadě zabránit zbytečnému využívání soudnictví. Právní úprava soudních poplatků je řešena v zákoně č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Přílohu tvoří sazebník soudních poplatků.

Zaplacený soudní poplatek vstupuje do státního rozpočtu na rozpočet činnosti soudů. V případech, kdy není zaplacen soudní poplatek, soud musí zastavit řízení v rozhodnutí dané věci. Ovšem toto ustanovení neplatí bezvýjimečně. Okolnosti, které zapříčiní i přes nezaplacení soudního poplatku nezastavení soudního řízení jsou uvedeny v § 9 odstavci 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Jedná se například o případ, kdy soud již začal jednat o věci samé či došlo-li k rozšíření návrhu na zahájení řízení v téže věci.

---

²⁹ Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy.

³⁰ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

Poplatníkem soudní poplatku, jestliže není stanoveno jinak, navrhovatel. Poplatky se vztahují vždy jen k řízení v jednom stupni.

Výše poplatku je stanovena pevnou částkou nebo tzv. procentním poplatkem. Základem procentního poplatku je vyjádřená peněžní částka předmětu řízení. V případech, kdy je v řízení spor o více peněžitých plnění, základem poplatku je pak jejich celkový součet. Jestliže je však pro peněžitá plnění stanovena rozdílná sazba poplatku, jsou tato peněžitá plnění samostatným základem pro výpočet poplatku. Vyčíslení základu pro výpočet poplatku musí být v české měně, v opačném případě se musí základ přepočíst podle kursu České národní banky, který byl vydán k prvnímu dni daného kalendářního měsíce, v němž je dle zákona poplatek splatný či v němž soud vydá rozhodnutí o povinnosti zaplatit poplatek. V ojedinělých případech se může stát, že vyčíslený základ pro výpočet poplatku nelze dle kursového listku České národní banky přepočíst, jelikož nebyl pro danou měnu kurs vyhlášen. V těchto případech se dle ústřední nebo jí rovně postavenou bankou státu, ve které daná měna platí, přepočte na měnu amerického dolaru a ten se následně přepočte na české koruny. Poplatky do 5 000 Kč se mohou platit kolkovými známkami, poplatky vyšší se musí hradit na účet státního rozpočtu, který je zřízen u České národní banky pro jednotlivé soudy. Poplatky tak se tak přičítají vždy na účet soudu, který o nich rozhodne.³¹

Kdyby se ovšem nekompromisně vyžadovalo zaplacení každého poplatku soudního řízení u každého navrhovatele, zajisté by poplatek s velkou pravděpodobností u skupiny navrhovatelů velmi tvrdě zasáhl jejich ekonomickou situaci a tím by v konečném důsledku mohl zapůsobit jako nepřekonatelná překážka v přístupu k soudu. Tento fakt by tak mohl znamenat porušení základního práva na soudní ochranu a proto, aby se vyhnulo takovému nežádoucímu stavu, existuje institut osvobození od soudních poplatků. Osvobození od soudních poplatků zohledňuje sociální poměry účastníka nebo ostatní důvody obecného zájmu, které vedou ke zproštění od poplatkové povinnosti. Osvobození je třeba rozlišit na věcné, osobní a individuální. Co se týče věcného osvobození, jedná se o řízení, které nepodléhá poplatkové povinnosti a jsou taxativně vypsány v §11 odstavci 1 zákona o soudních poplatcích. V dalším odstavci téhož paragrafu se řeší osvobození osobní. Osobní osvobození je takové, které osvobozuje určité subjekty od poplatkové povinnosti. Nakonec individuální osvobození závisí na posouzení a samotném rozhodnutí soudu. Takovéto osvobození na oporu v občanském soudním řádu v § 138. Tímto

---

³¹ Zákon č.549/1991 Sb., o soudních poplatcích

osvobozením je zajištění práva na soudní ochranu účastníků v tíživých sociálních poměrech.³²

Účastník, který byl již od soudního poplatku osvobozen, neplatí hotové výdaje ani odměnu advokátu za zastupování. Tyto náklady nese stát.

Pro přiznání osvobození je nutné soudem prozkoumat účastníkovy majetkové a sociální poměry. Zároveň soud taktéž zkoumá, zda žadatel o osvobození neuplatňuje v řízení svá práva svévolně či zřejmě bezúspěšně. Tíživost svých poměrů je sám žadatel povinen prokázat u soudu. Osvobození soudních poplatků přichází dle dřívějších usnesení Ústavních soudů v úvahu i u podnikatelských subjektů. Soud ovšem krom výše zmíněných kritérií zkoumá, zda nedošlo k tíživé situaci z důvodu výkonu činnosti podnikání a nedochází tak k přenášení podnikatelského rizika na stát, který by v případě osvobození náklady musel neoprávněně nést. Objektivně smí být od soudního poplatku osvobozeni ti podnikatelé, kteří byli do své majetkové situace zasaženi vyšší mocí, či nepředvídatelnými okolnostmi, které nemohli nikterak ovlivnit a nepramení z podnikání.³³

Jak bylo v úvodu zmíněno, přílohu zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích tvoří sazebník poplatků. Pro základní obeznámení jsou níže v tabulce na další straně (Tab. č. 3.1 Výše soudního poplatku) uvedeny vybrané položky s výší poplatků za daný návrh.³⁴

---

³² Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích

³³ WINTEROVÁ, A. a kol. Civilní právo procesní. 4. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8

³⁴ Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích

Tab. č. 3.1 Výše soudního poplatku.

Za návrh na zahájení občanského soudního řízení, jehož předmětem je peněžité plnění	
a) do částky 15 000 Kč včetně	Kč 600,-
b) v částce vyšší než 15 000 Kč	4 % z této částky
Za návrh na zahájení občanského soudního řízení, jehož předmětem není peněžité plnění	
a) za každou nemovitost	Kč 3 000,-
b) za každý podnik nebo za každou jeho organizační složku	Kč 10 000,-
c) v ostatních případech, není-li dále stanoveno jinak	Kč 1 000,-
Za návrh na nařízení výkonu rozhodnutí	
a) je-li vymáháno peněžité plnění do částky 15 000 Kč včetně	Kč 300,-
b) je-li vymáháno peněžité plnění v částce vyšší než 15 000 Kč	2 % z této částky nejvýše Kč 50 000,-
c) v ostatních případech	Kč 1 000,-

Zdroj: Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

3.1.3 Ušlý výdělek účastníků

Účastník, který není v pracovním či obdobném poměru a je sám výdělečně činný, má nárok na náhradu ušlého výdělku. Výše náhrady se vypočítá na základě základu daně z příjmů fyzických osob, jejíž výše se stanovuje podle platebního výměru správce daně za poslední období. Takto stanovený základ daně se následně dělí počtem hodin v roce a přepočítá se.

Jestliže je účastník v pracovním nebo obdobném poměru, ušlý výdělek se vypočte podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce. *“Výši průměrného čistého výdělku prokazuje účastník potvrzením svého zaměstnavatele, ze kterého musí vyplývat, jakou část pracovní doby účastník zmešká a zda a v jaké výši mu bude za tuto dobu zkrácena jeho mzda³⁵.“*

³⁵ WINTEROVÁ, A. a kol. *Civilní právo procesní*. 4. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8.

3.1.4 Náklady důkazů

V souvislosti s prokazování důkazů v řízení jsou vždy spojeny náklady. Mezi nejběžnější důkazní prostředky patří svědecké výslechy, znalecké posudky, listinné důkazy, ohledání a další. Demonstrativní výčet důkazních prostředků je k nalezení v § 125 občanského soudního řádu.

Svědkoví náleží náhrada jeho hotových výdajů a ušlého výdělku. Pro stanovení výše náhrad platí totožná pravidla jako u účastníka řízení.

Znalcům stejně tak jako svědkům náleží náhrada hotových výdajů a znalečné. Výše znalečného se řídí zákonem č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících ve znění pozdějších předpisů.

Soud může uložit účastníkovi, který navrhl důkaz, nebo jej nařídil sám soud o skutečnostech jím uvedených, či v účastníkově zájmu, povinnost složit zálohu na náklady důkazu.

Jestliže se jedná o třetí osobu, které soud uloží povinnost dokazování, má tato osoba stejně jako svědek nárok na náhradu výdajů. Tyto osoby mají nejčastěji povinnost tzv. ediční, tj. předložení listiny či věci soudu, nebo znalci za účelem provedení důkazu.³⁶

3.1.5 Vyúčtování služeb za zastupování

Účastník řízení smí být před soudem zastoupen. Může tomu tak být například na základě plné moci advokátovi.

Právní úprava odměn advokátů je řešena zvláštními právními předpisy, kterými zejména je vyhláška č. 484/2000 Sb., kterou se stanoví paušální sazby výše odměny za zastupování účastníka advokátem nebo notářem při rozhodování o náhradě nákladů v občanském soudním řízení a vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), aj..

Podle stávající legislativy advokát po dohodě s klientem stanoví výši odměny možnými dvěma způsoby:

---

³⁶ Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád

a) Smluvně

b) Mimosmluvně

Smluvní odměna

Smluvní odměna se řídí dle advokátního tarifu a její výše se stanoví na základě samotné domluvy mezi advokátem a klientem. Částka nemusí být absolutně vyjádřena, postačí jen popis způsobu, jakým se vypočte.

Advokát, který sjedná se svým klientem individuální odměnu za své právní služby, musí zároveň dle advokátního tarifu upozornit klienta, že výše odměny, o které rozhoduje soud, bude vypočítána a určena dle paušální sazby (případně advokátního tarifu). Pouze výjimečně může soud určit výši odměny pro advokáta za zastupování dle ustanovení advokátního tarifu o mimosmluvní odměně. Soud tak jedná se v případech, kdy rozhoduje o náhradě nákladů vzniklých zaviněním dle § 147 občanského soudního řádu, nebo jestliže jsou různé okolnosti případu, které odůvodňují vyloučení paušálních sazeb. Je tomu tak v případech, kdy v souvislosti s výší paušální odměny a povaze řízení, jeho délce nebo náročnosti právní pomoci by mohla být tato výše odměny neadekvátní. Je to tedy možnost soudu, jak zamezit nepřiměřeně tvrdým dopadům daného zákona. Důležité ovšem je, že případný rozdíl mezi sjednanou výší smluvní odměny a určenou výší soudem dle zvláštního právního předpisu bude pro klienta nevyhnutelným nákladem, který i v případě plného úspěchu bude nucen nést bez náhrady.³⁷

Advokát se smí s klientem dohodnout i na časové odměně. V této alternativě se odměna vypočte podle jednotek času násobenou dohodnutou sazbou časové jednotky. Advokát v tomto případě je nucen vést záznam o časových jednotkách, které na klientovo požádání mu je povinen předložit. V případě, jestliže advokát provedl časový odhad a odhad celkové výše ve smlouvě, je taktéž povinen klienta informovat na podstatné překročení odhadnuté výše odměny advokáta. V opačném případě ztrácí nárok na zaplacení té části odměny, která převrší původní odhad. Jestliže advokát na druhé straně nevykoná dohodnuté služby v dohodném rozsahu, pak se jeho odměna poměrně krátí. Takovéto krácení se spravedlivě dohodne na základě ujednání mezi advokátem a klientem.

---

³⁷ HULVA, T. Přehled judikatury ve věcech vyúčtování služeb advokátem. Praha: ASPI, a.s., 2007, 232 s. ISBN 978-80-7357-217-4

Mimosmluvní odměna

Advokát se s klientem smí dohodnout na tzv. mimosmluvní odměně. Mimosmluvní odměna je stanovena ve vyhlášce č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Výše odměny se vypočte na základě sazeb mimosmluvní odměny. Sazba se určí z tzv. tarifní hodnoty. Tarifní hodnotou je myšlena hodnota věci, o kterou se vede spor. Výpočet výše odměny advokátu se stanoví dle zmíněné výše mimosmluvní odměny z tarifní hodnoty, která se násobí počtem právních úkonů tedy právních služeb, které advokát učinil.³⁸

V případech, kdy není možno stanovit finanční hodnotu věci, která je de facto tarifní hodnotou, vyhláška stanovuje tarifní hodnotu věci. Vyhláška tak například určí tarifní hodnotu u zřízení či zrušení věcného břemene částkou 25 000 Kč, též částky u nájmu nebytových prostor, staveb a pozemků, nejde-li o peněžitě plnění, správnou majetku, v této záležitosti se stanoví odměna ve výši 10 % ročního příjmu ze spravovaného majetku, aj. Plný výčet je k nalezení v advokátním tarifu v ustanovení § 9 až § 10a. Podstatné je obeznámení s výší sazeb mimosmluvních odměn za jeden právní úkon z tarifní hodnoty. Tyto sazby jsou uvedeny v tabulce (Tab. č. 3.2. Sazby mimosmluvní odměny) níže na základě tarifních sazeb z § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb.

Tab. č. 3.2. Sazby mimosmluvní odměny.

Sazba mimosmluvní odměny	Tarifní hodnota
300 Kč	do 500 Kč včetně
500 Kč	500 Kč - 1 000 Kč včetně
1 000 Kč	1 000 Kč - 5 000 Kč včetně
1 500 Kč	5 000 Kč - 10 000 Kč včetně
1 500 Kč a 40 Kč za každých započatých 1 000 Kč, o které hodnota převyšuje 10 000 Kč	10 000 Kč - 200 000 Kč včetně
9 100 Kč a 40 Kč za každých započatých 10 000 Kč, o které hodnota převyšuje 200 000 Kč	200 000 Kč - 10 000 000 Kč včetně
48 300 Kč a 40 Kč za každých započatých 100 000 Kč, o které hodnota převyšuje 10 000 000 Kč	více než 10 000 000 Kč

Zdroj: Vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif).

³⁸ HULVA, T. Přehled judikatury ve věcech vyúčtování služeb advokátem. Praha: ASPI, a.s., 2007, 232 s. ISBN 978-80-7357-217-4

Velice důležitým faktorem, který ovlivní výši mimosmluvní odměny a byl již zmíněn je tzv. právní úkon. Je to tedy právní služba, kterou advokát pro klienta vykoná. Důležité je obeznámení se s úkony, které advokátní tarif čítá. Advokát si může za níže uvedené úkony vypočítat plnou odměnu z tarifní hodnoty věci, je tomu tak u:

“ a) převzetí a příprava zastoupení nebo obhajoby na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb,

b) první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven soudem,

c) další porada s klientem přesahující jednu hodinu,

d) písemné podání soudu nebo jinému orgánu týkající se věci samé,

e) účast při vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení, a to každé započaté dvě hodiny,

f) prostudování spisu při skončení vyšetřování, a to každé započaté dvě hodiny,

g) účast při úkonu správního nebo jiného orgánu, účast na jednání před soudem nebo jiným orgánem, a to každé započaté dvě hodiny,

h) sepsání právního rozboru věci,

i) jednání s protistranou, a to každé dvě započaté hodiny,

j) návrh na předběžné opatření, dojde-li k němu před zahájením řízení, odvolání proti rozhodnutí o předběžném opatření a vyjádření k nim,

k) odvolání, dovolání, návrh na obnovu řízení, popřípadě stížnost proti rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení a vyjádření k nim,

l) podnět k podání stížnosti pro porušení zákona a vyjádření ke stížnosti pro porušení zákona,

m) sepsání listiny o právním úkonu. “³⁹

Tento výčet však není úplný, krom výše zmíněných úkonů je advokát si oprávněn naúčtovat 1/2 odměnu z tarifní hodnoty věci u níže uvedených úkonů:

“a) návrh na předběžné opatření, dojde-li k němu po zahájení řízení, návrh na zajištění důkazů nebo dědictví,

---

³⁹ Zákon č.177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif).

b) návrh na opravu odůvodnění rozhodnutí, na odstranění následků zmeškání lhůty a na změnu rozhodnutí odsuzujícího k plnění v budoucnu splatných dávek nebo k plnění ve splátkách,

c) odvolání proti rozhodnutí, pokud nejde o rozhodnutí ve věci samé, a vyjádření k takovému odvolání,

d) návrhy a stížnosti ve věcech, ve kterých se rozhoduje ve veřejném zasedání, a vyjádření k nim, s výjimkou odvolání, návrhu na obnovu řízení a podnětu ke stížnosti pro porušení zákona,

e) jde-li o výkon rozhodnutí, za první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, za sepsání návrhu na zahájení řízení, vyjádření k návrhu, zastupování při jednání a sepsání odvolání proti rozhodnutí,

f) účast při jednání, při kterém došlo pouze k vyhlášení rozhodnutí,

g) účast při přípravě jednání. „⁴⁰

Advokátu náleží taktéž případná náhrada, za promeškaný čas. Je tomu tak v případech poskytnutí právních služeb mimo místo bydliště či sídla advokáta, za čas strávený cestou do onoho místa a zpět. Taktéž i za promeškaný čas u soudu či u jiného orgánu, jestliže toto zdržení bylo větší než 30 minut. Náhrada za takto promeškaný čas je stanovena na výši 100 Kč za každou započatou půlhodinu.

Podle ustanovení vyhlášky č. 177/1996Sb., § 14 odstavce 2 má taktéž advokát nárok na náhradu za ztrátu času ve výši poloviny mimosmluvní odměny dle stejného zákona a dle ustanovení § 7, jestliže se zúčastní jednání, které ovšem bylo odročeno bez projednání věci, nebo se nekonalo, aniž by byl o tom advokát včas v předstihu informován. Jestliže se jednání odročí, či se nekoná z důvodů, které jsou ze strany advokátova klienta a byly-li mu tyto důvody známy alespoň dva dny před termínem samotného jednání, advokát si má oprávnění si dle zákona naúčtovat náhradu za ztrátu času ve výši čtvrtiny mimosmluvní odměny dle ustanovení § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif).⁴¹

---

⁴⁰ Zákon č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif).

⁴¹ Vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)

Advokát si může na základě předchozí dohody s klientem dohodnout i jinou výši náhrad za promeškaný čas. Takovouto náhradu však není možno plně uplatňovat vůči protistraně sporu.⁴²

Krom výše zmíněných má advokát nárok na cestovní výdaje. Cestovní výdaje jsou upraveny odkazově ve vyhlášce č. 177/1996 Sb., v § 13. Nynější stav je legislativně ošetřen zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce. Ten v pravidelném termínu 1.ledna odkazuje vždy na novou vyhlášku, ve které jsou cestovní výdaje řešeny. Tyto vyhlášky jsou aktualizovány podle údajů Českého statistického úřadu o cenách vozidel, o cenách jídel a nealkoholických nápojů ve veřejném stravování a o cenách pohonných hmot. Nynější stav je upraven vyhláškou ze dne 13. prosince 2010, kterou se pro účely poskytování cestovních náhrad mění sazba základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stanoví průměrná cena pohonných hmot. Jsou zde řešeny krom výši stravného i výše amortizace vozidel a průměrné ceny pohonných hmot.

Poslední položkou, kterou advokát klientovi vyúčtuje je daň z přidané hodnoty (DPH).

Dohoda klienta a advokáta o poskytování právních služeb je nejčastěji uzavřena na podkladě smlouvy. V této smlouvě o poskytování právních služeb si strany mezi sebou ujasní všechny podstatné náležitosti. V této smlouvě se např. uvede výše odměny, výše záloh, uvede se způsob poskytování právních služeb, platební podmínky, aj. Vše musí být řádně a prokazatelně smlouveno. Jako každá smlouva, musí být i tato smlouva stvrzena podpisy.

3.2 Výdaje soudního řízení jako nevyužité investice

Jak jsem již v kapitole 3. uvedl, pouze a jedině soud může rozhodnout o výši náhrad a to podle skutečně vynaložených výdajů účastníkem sporu. Analýza soudního rozhodování o výších náhrad bude řešena v další pokapitole 3.4. Nicméně co soudem přiznáno k náhradě není, je nevyužitý potenciál kapitálu, který musela strana vynaložit na bránění svých práv a tak nemohla realizovat své investice. Samotná výše zisku by však v tomto ohledu byla nesnadně zjištělná a těžko prokazatelná.

Každý podnikatel by měl vědomě myslet i na tuto skutečnost a zamyslet se, zdali by například u pohledávek nebylo výhodnější postoupit danou pohledávku jinému podnikateli

---

⁴² HULVA, T. Přehled judikatury ve věcech vyúčtování služeb advokátem. Praha: ASPI, a.s., 2007, 232 s. ISBN 978-80-7357-217-4

za sníženou cenu, nežli je cena pohledávky s příslušenstvím, kterou by si kupující podnikatel mohl plně vůči neplaticímu odběrateli započíst. I když by podnikatel, postupující pohledávku, byl v této transakci ztrátový, v určitých případech by tento postup mohl komplexně zapůsobit jako nejlepší možná volba. Je tomu tak právě z důvodu okamžitého inkasování peněz, které by společně s disponibilními prostředky, které by musel v opačném případě vynaložit na právní služby, investoval do projektů, které by tímto minimalizovaly dosaženou ztrátu z prodeje pohledávky a zároveň by mu tyto projekty mohly v budoucnu zajistit růst investic a zisk, dominantní postavení na jiných trzích, expanzi do zahraničí, aj.. Uvedená hypotéza je níže písemně a graficky rozpracovaná na fiktivním příkladě:

Podnikatel má u druhého podnikatele pohledávku ve výši 9 peněžních jednotek (dále jen PJ).

- a) O pohledávku se může soudit, avšak soudní výdaje jej budou v období let 2008 – 2010 stát 3 PJ. Je téměř jisté, že soudní spor vyhraje a získá plnou náhradu výdajů.
- b) Druhou možností je postoupení pohledávky ve výši 9 PJ jinému podnikateli za 6 PJ a tyto PJ společně se svými disponibilními prostředky ve výši 3 PJ, které by v opačném případě byly využity na výdaje soudního řízení, investoval do svého zpracovaného projektu. Uvedené skutečnosti

Pro zpřehlednění varianty a) jsou skutečnosti uvedené v tabulce (tab č. 3.3) níže:

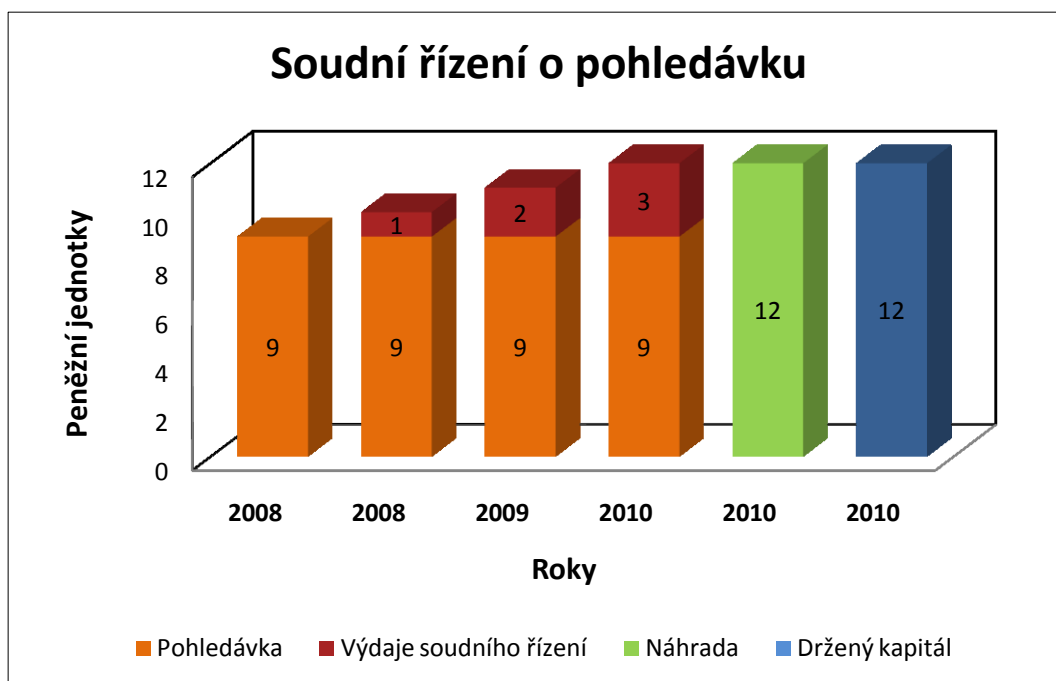
Tab. č. 3.3 Struktura soudního řízení

Údaj	Roky					
	2008	2008	2009	2010	2010	2010
Pohledávka	9 PJ	9 PJ	9 PJ	9 PJ	0 PJ	0 PJ
Výdaje soudního řízení	0 PJ	1 PJ	2 PJ	3 PJ	0 PJ	0 PJ
Náhrada	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	12 PJ	0 PJ
Držený kapitál	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	12 PJ

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

Údaje v tabulce (tab. č. 3.3) jsou graficky interpretovány v obrázku (obr č. 3.1) níže.

Obr. č. 3.1 Soudní řízení o pohledávku.

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

V prvním sloupci v roce 2008 je znázorněna evidovaná pohledávka u podnikatele ve výši 9 PJ.

V druhém sloupci 2008 je pohledávka ve výši 9 PJ navýšena o 1PJ (tedy poměrnou částí celkových soudních výdajů).

V třetím sloupci, v roce 2009 dochází k naakumulování soudních výdajů na 2 PJ (za 1 a 2 rok soudního řízení) a zachování konsistentní výše pohledávky.

Následně ve čtvrtém sloupci až šestém sloupci jsou zobrazeny skutečnosti pro rok 2010.

Ve čtvrtém sloupci, v roce 2010, je znázorněna výše pohledávky ve výši 9 PJ, dochází k dalším výdajům soudního řízení ve výši 1 PJ, tedy ke znázornění naakumulovaných výdajů soudního řízení ve výši 3 PJ.

V pátém sloupci pro rok 2010 je grafická interpretace uznání plného úspěchu ve věci a plné náhrady soudního řízení.

Konečně v šestém sloupci v roce 2010 dochází již k držení kapitálu, který byl v minulosti evidován jako pohledávka a výdaje soudního řízení.

Řešení varianty b), výše uvedené skutečnosti jsou uvedeny v tabulce níže:

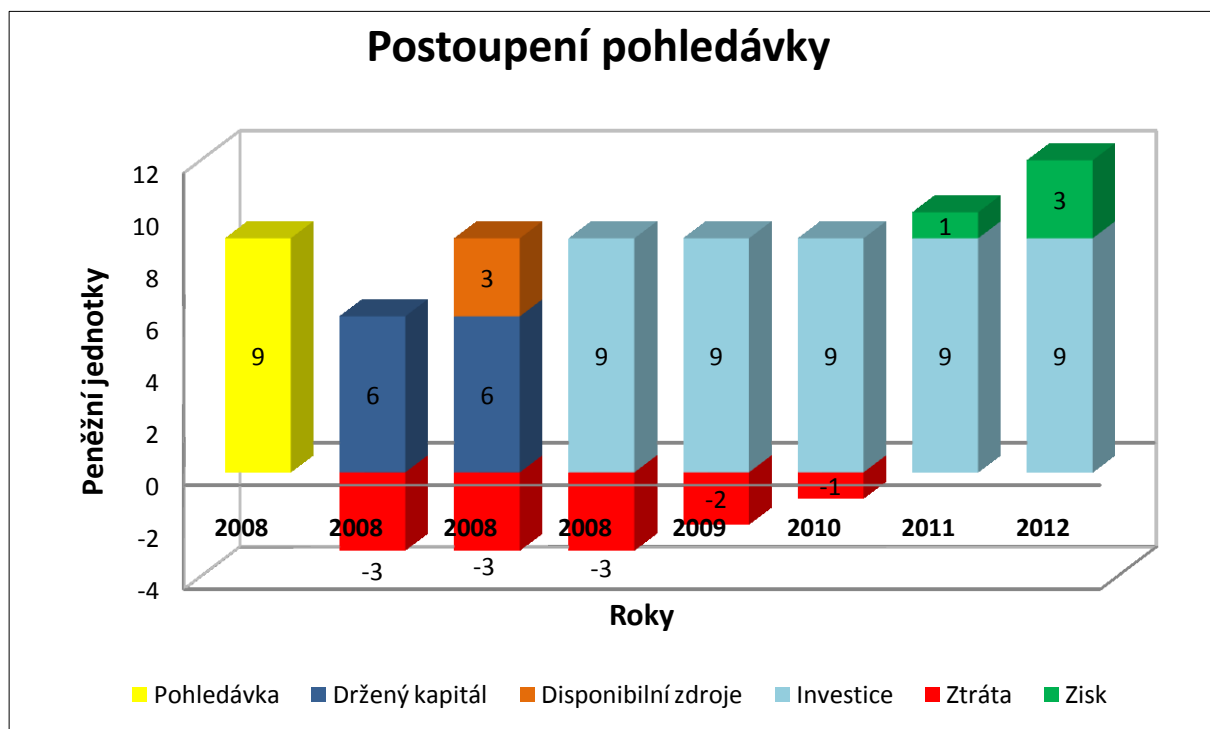
Tab. č. 3.4 Struktura postoupení pohledávky.

Údaj	Roky							
	2008	2008	2008	2008	2009	2010	2011	2012
Pohledávka	9 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ
Ztráta	0 PJ	-3 PJ	-3 PJ	-3 PJ	-2 PJ	-1 PJ	0 PJ	0 PJ
Výdaje soudního řízení	0 PJ	0 PJ	3 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ
Držený kapitál	0 PJ	6 PJ	6 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ
Investice	0 PJ	0 PJ	0 PJ	9 PJ	9 PJ	9 PJ	9 PJ	10 PJ
Zisk	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	0 PJ	1 PJ

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

Všechny údaje z tabulky (tab č. 3.4) jsou zaneseny v obrázku (obr. č. 3.2).

Obr. č. 3.2 Postoupení pohledávky

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

Jak je možno pozorovat, první až čtvrtý sloupec zobrazuje data za rok 2008.

První sloupec interpretuje pohledávku ve výši 9 PJ.

Druhý sloupec znázorňuje prodej pohledávky. Tímto prodejem podnikatel dosáhl ztráty ve výši 3 PJ a navýšil držený kapitál na 6 PJ.

Třetí sloupec zobrazuje jak ztrátu ve výši 3 PJ, tak výši 6 PJ drženého kapitálu a 3 PJ disponibilních zdrojů, které by v opačném případě byly vynaloženy na výdaje soudního řízení.

Čtvrtý sloupec, poslední sloupec za rok 2008, znázorňuje přeměnu drženého kapitálu do investice, celkově 9 PJ a současně i výši 3 PJ ztráty.

Ve sloupci pátém, tj. za rok 2009 je pozorovatelné, že vynaložená investice v minulém roce již generuje během roku 2009 zisk a snižuje i ztrátu z prodeje pohledávky. Výše investice jest 9 PJ a výše ztráty se snížila na hodnotu 2 PJ.

Šestý sloupec za rok 2010 jeví skutečnost další snižování ztráty na úroveň 1 PJ a konstantní výši investice 9 PJ.

V roce 2011 a ve sloupci, který je již v pořadí sedmým je patrné, že generovaný zisk z investice přesáhnul výši ztráty a tak celková bilance prodeje již není ztrátová. Investice dosahuje hodnoty 9 PJ a generovaný zisk hodnoty 1 PJ.

Poslední osmý sloupec graficky interpretuje jak 9 PJ investici, tak i 3 PJ výši generovaného zisku za rok 2012.

Srovnáním hypotetických varianty a) a b) je zjištěno, že v roce 2010 při využití soudního řízení by měl poměrně jistě podnikatel v držbě kapitál ve výši 12 PJ, ve variantě b) by nedržel žádný kapitál, měl by ovšem investici, která by mu pravděpodobně zajistila v dalších letech zisk. Srovnáním tedy varianta a) zajišťuje vyšší finanční hodnotu než varianta b), ovšem podstatným nefinančním faktorem zůstává, že podnikatel ve variantě b) již po dobu 3 let, tj. od roku 2008 do konce roku 2010, získává znalosti o novém trhu, buduje si u zákazníků dobré jméno firmy a tím si i zajišťuje dominantní postavení na trhu oproti ostatním konkurentům. V dalších letech díky svému působení na trhu lze očekávat významnější nárůst tržeb, potažmo zisku a taktéž i udržení svého dominantního postavení. Takto generovaný zisk by v dalších letech nejen zajistil návratnost celé investice, tj. celé výše jak pohledávky tak i v minulosti disponibilních zdrojů, které byly ve výši výdajů soudního řízení, ale podnikatel by tím jako přidanou hodnotu získal zmíněné výhodné postavení na trhu možnou expanzi své firmy.

Cílem tohoto srovnání bylo názorné porovnání podnikatelových ekonomických alternativ. Bezesporu je možné řešení více komplexní. Avšak při zahrnutí více ovlivňujících faktorů by toto srovnání bylo srovnáním podstatně méně přehlednějším. Nicméně hlavní myšlenky byly vyřčeny. Každý podnikatel by měl zvážít všechny možné postupy řešení daného sporu. I když si je naprosto jist, že mu soud přiřkne plnou náhradu všech výdajů a celého sporu, může být alternativa s dočasnou ztrátou výhodnější, neboť mu v delším období zajistí generovaný zisk, který převrší dosaženou ztrátu, nebo výhodnější postavení na novém trhu oproti ostatním podnikatelům, či expanzi celé společnosti.

3.3 Vyvíjení nepodnikatelských aktivit

V podobné úvaze jako u nevyužitého kapitálu by měl každý podnikatel přistupovat k soudnímu řízení, jako k záležitosti, která nutně vyžaduje jeho osobní angažovanost. Musí tedy ještě před a v průběhu soudního řízení vyvíjet určité činnosti, které zvýší jeho pravděpodobnost vyhrání sporu. Mezi takové činnosti mohou být jmenovány například plné obeznámení s předmětem sporu, analýzou potřebných právních služeb, vyhledání právních služeb a předběžnou orientační kalkulací právních služeb, základní obeznámení se se sporem z právního hlediska, osobní účastí na schůzkách s advokátem, atd. Podnikatel tak čas strávený vyřizováním nezbytných záležitostí nemůže věnovat podnikání. Náhradu za takto de facto ušlý výdělek soud při rozhodnutí o náhradě nákladů nebere v potaz.

3.4 Rozhodování o nákladech soudního řízení

Soud musí v každém soudním řízení rozhodnout o nákladech řízení a to i bez návrhu. Jestliže se účastník soudního řízení vzdá práva na náhradu nákladů, soud rozhodne, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů.

Jestliže soud rozhoduje o nákladech řízení v konečném rozhodnutí věci, je výrok o nákladech řízení obsažen v meritorním rozhodnutí. Soud však může rozhodnout o nákladech řízení i v samostatném usnesení. Je tomu tak ve složitých případech výpočtu rozsahu a náhrady nákladů soudního řízení či v případech, kdy konkrétní výše nákladů soudního řízení není v době rozhodnutí prozatím známa. Soud rozhoduje o nákladech řízení nejen až při ukončení soudního řízení, často se tak stává i v jeho průběhu např. při

rozhodování o osvobození od soudního poplatku, o povinnosti složit zálohu na náklady důkazu, aj. Rozsah náhrad nákladů je vymezen jako souhrn nákladů, které dle § 142 odstavce 1 občanského soudního řádu jsou potřebnými náklady k účelnému uplatňování nebo bránění práv.⁴³

Úprava náhrady nákladů dle zásady úspěchu ve věci se řídí zákonem č. 99/1996 Sb., občanským soudním řádem. Náhrady jsou řešeny v § 142 - § 151a a řídí se následujícími okolnostmi v meritorním rozhodnutí:

1. V případě plného úspěchu přizná účastníku náhradu nákladů účastníkem soudního řízení, který úspěch neměl. *“Úspěch ve věci se posuzuje podle toho, v jakém rozsahu soud ve svém konečném meritorním rozhodnutí vyhověl žalobnímu petitu⁴⁴.“*
2. Jestliže v meritorním rozhodnutí je úspěch a neúspěch na obou stranách zhruba stejný, soud rozhodne tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů.
3. Pokud je účastníkův úspěch částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí či jej nemusí přiznat žádnému z účastníků.
4. V případě částečného úspěchu, může ovšem soud přiznat i plnou náhradu ale to jen za podmínky, jestliže je neúspěch nepatrný nebo by záviselo-li rozhodnutí o výši plnění na znaleckém posudku či úvaze soudu.
5. Dle § 143 je zákonem uzákoněna možnost přiznání náhrady nákladů žalovanému vůči navrhovateli, jestliže svým chováním nezavdal příčinu k podání návrhu.
6. V případě smíru nemá žádná ze stran právo na náhradu nákladů.

Účastník, který je zastoupen advokátem a byla mu rozhodnutím soudu přiznána náhrada nákladů, protistrana je povinna vyplatit náhradu přímo advokátovi.

---

⁴³ WINTEROVÁ, A. a kol. *Civilní právo procesní*. 4. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8

⁴⁴ WINTEROVÁ, A. a kol. *Civilní právo procesní*. 4. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8.

3.5 Zmírňovací právo soudu

Předchozí podkapitola 3.4 se zabývala soudním rozhodováním o nákladech soudního řízení. Je předmětné se taktéž zmínit o pravomoci soudu využít své tzv. zmírňovací právo.

Zmírňovací právo soudu je ukotveno v § 150 občanského soudního řádu. Je to právo, podle kterého může soud náhradu nákladů účastníku řízení buď zcela, nebo jen zčásti nepřiznat i když má na to podle zákona právo. Soud tak rozhoduje v případech, kdy by striktní uplatňování zásady úspěchu ve věci a zásady zavinění mělo tvrdý dopad pro účastníka řízení. Soud musí individuálně posoudit, zda jsou pro nepřiznání náhrad dány důvody zvláštního zřetele hodné. Musí tedy posoudit obzvláště majetkové a sociální poměry účastníka a důvody, které iniciovaly v podání návrhu na zahájení řízení. Soud, který v řízení rozhodne využít tohoto zmírňovacího práva, musí své rozhodnutí o použití zmírňovacího práva náležitě zdůvodnit.

3.6 Vliv inflace na výši náhrad

Vezmeme-li v úvahu plnou náhradu nákladů, které žalovaný od žalobce dle rozhodnutí soudu má obdržet a skutečně obdrží. Získá obnos peněz po soudním řízení, které se však nerovnájí reálnému objemu peněz, které byly vynaloženy během soudního řízení. Je tomu tak z důvodu ekonomického vlivu inflace. I když se tento nárůst může zdát nárůstem zanedbatelným, je ve zmíněném případě neodůvodněně k neprospěchu žalovaného a ten musí nést už tyto náklady bez náhrady. Žádné dodatečné náklady by žalovaný nenesl v případě, kdy by byla během soudního řízení stagflace, nebo dokonce deflace, při níž by ještě i získal reálně více peněz, nežli vynaložil. Důležitým údajem v tomto rozboru, který má vliv na reálnou výši výdajů, je délka řízení a výše míry inflace. Níže na další straně je uvedena tabulka (tab č. 3.5) časových řad průměrné délky soudního řízení dle Českého statistického úřadu (dále ČSÚ) ode dne nápadu do dne právní moci.

Tab. č.3.5 Průměrná délka soudního řízení

Soudní řízení ve věcech	Rok			
	2006	2007	2008	2009
trestní věci	714 dnů	702 dnů	696 dnů	611 dnů
občanskoprávní věci	1 013 dnů	1 025 dnů	939 dnů	699 dnů
z toho obchodní	1 284 dnů	1 302 dnů	1 187 dnů	781 dnů

Zdroj: <http://www.czso.cz>

Průměrná délka soudního řízení má degradující charakter. Ve věcech obchodních za rok 2009 činí průměrná délka soudního řízení 781 dní.

Průměrná meziroční míra inflace je uvedena v tabulce (tab č. 3.6) níže.

Tab. č. 3.6 Průměrná meziroční míra inflace

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Míra inflace	4,7 %	1,8 %	0,1 %	2,8 %	1,9 %	2,5 %	2,8 %	6,3 %	1,0 %	1,5 %

Zdroj: <http://www.czso.cz>

Vezmeme-li si fiktivní obchodní soudní řízení, které má dle ČSÚ průměrnou délku v roce 2009 zmíněných 781 dní, den podání nápadu je např. 5.11.2007 a rozhodnutí nabylo právní moci 28.12.2009. Žalovaný ve sporu vyhrál a během soudního řízení měl výdaje v roce 2007 ve výši 20 000 peněžních jednotek (dále jen PJ) dne 1.11.2007, dalších 20 000 PJ dne 1.6.2008 a naposledy dne 1.2.2009 v konečné výši 20 000 PJ. Soud žalovanému následně uznal plnou náhradu výdajů, tj. 60 000 PJ. Žalovaný dostane stejnou nominální částku, jakou během soudního sporu vynaložil, ale co se týče reálného obnosu, zde bude suma menší. Všechny podstatné údaje jsou pro přehlednost uvedeny v tabulce (tab. 3.7) na další straně.

Tab. č. 3.7 Podstatné údaje

Rok	2007	2008	2009
Průměrná meziroční míra inflace	2,8 %	6,3 %	1,0 %
Den vynaložení výdajů	5.11.2007	1.6.2008	1.2.2009
Výše výdajů	20 000,00 PJ	20 000,00 PJ	20 000,00 PJ

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

Výše reálné náhrady k 28.12.2009, která by odpovídala časovým hodnotám nominálním výdajům, je vypočtena podle níže uvedeného zápisu na další straně.

Úhrn výdajů zhodnocené o inflaci

$$\begin{aligned}
 &= \left(\text{Výše uskutečněného výdaje} \right. \\
 &\quad \times \left(1 + \left(\frac{\text{Průměrná míra inflace}}{12} \right) \times \text{počet měsíců} \right) \Bigg) = \\
 &= \left(\left(\left((20\,000) \times \left(1 + \left(\frac{0,028}{12} \right) \times 2 \right) + 20\,000 \right) \right. \right. \\
 &\quad \times \left. \left(1 + \left(\frac{0,063}{12} \right) \times 12 \right) + 20\,000 \right) \times \left. \left(1 + \left(\frac{0,01}{12} \right) \times 12 \right) \right) \\
 &= 62\,698,48 \text{ PJ}
 \end{aligned}$$

Skutečná nominální náhrada = 60 000 PJ

Výše nominální náhrady odpovídající reálné hodnotě = 62 698,48 PJ

Rozdíl mezi reálnou a nominální náhradou = 2 698,48 PJ

V rámci zřehlednění všech údajů a výpočtů je níže uvedena tabulka (tab. č. 3.8).

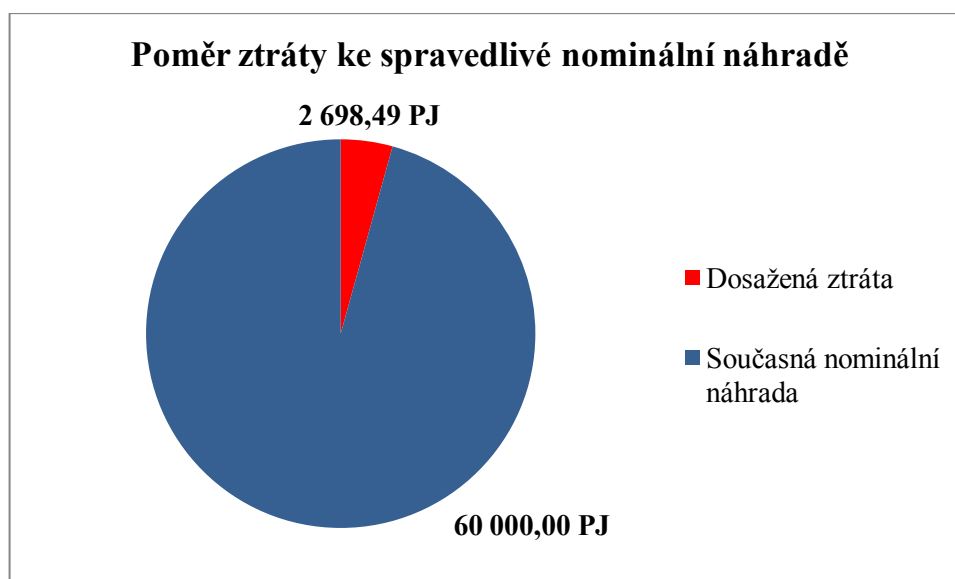
Tab č. 3.8 Výsledky výpočtů

Rok	2007	2008	2009
Průměrná meziroční míra inflace	2,8 %	6,3 %	1,0 %
Den vynaložení výdajů	5.11.2007	1.6.2008	1.2.2009
Výše výdajů	20 000,00 PJ	20 000,00 PJ	20 000,00 PJ
Zhodnocení výdajů o inflaci	20 093,33 PJ	42 094,21 PJ	62 698,49 PJ
Výše naakumulované inflace	93,33 PJ	2 094,21 PJ	2 698,49 PJ

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

Jak lze vypožorovat, žalovanému by měly být k přihlédnutím k časové hodnotě peněz nahrazeny výdaje ve výši 62 698,49 PJ, které by odpovídaly reálným výdajům v letech minulých. Ve výši 2 698,48 PJ je vyhrávající strana, tedy žalovaný, nucen nést náklady za bránění svých práv i přesto, že byl ve věci zcela úspěšný a soud mu přiznal plnou náhradu nákladů. V současné chvíli tedy žalovaný může nakoupit méně statků a služeb, nežli tomu tak bylo před sporem a to z důvodu jim nezaviněného. Co se týče procentního vyjádření dosažené ztráty ke spravedlivé nominální náhradě, tato ztráta dosahuje hodnoty 4,5% výdajů. Níže je uveden graf zmíněného poměru dosažené ztráty a současné nominální náhrady.

Obr. č. 3.3 Poměr ztráty ke spravedlivé nominální náhradě

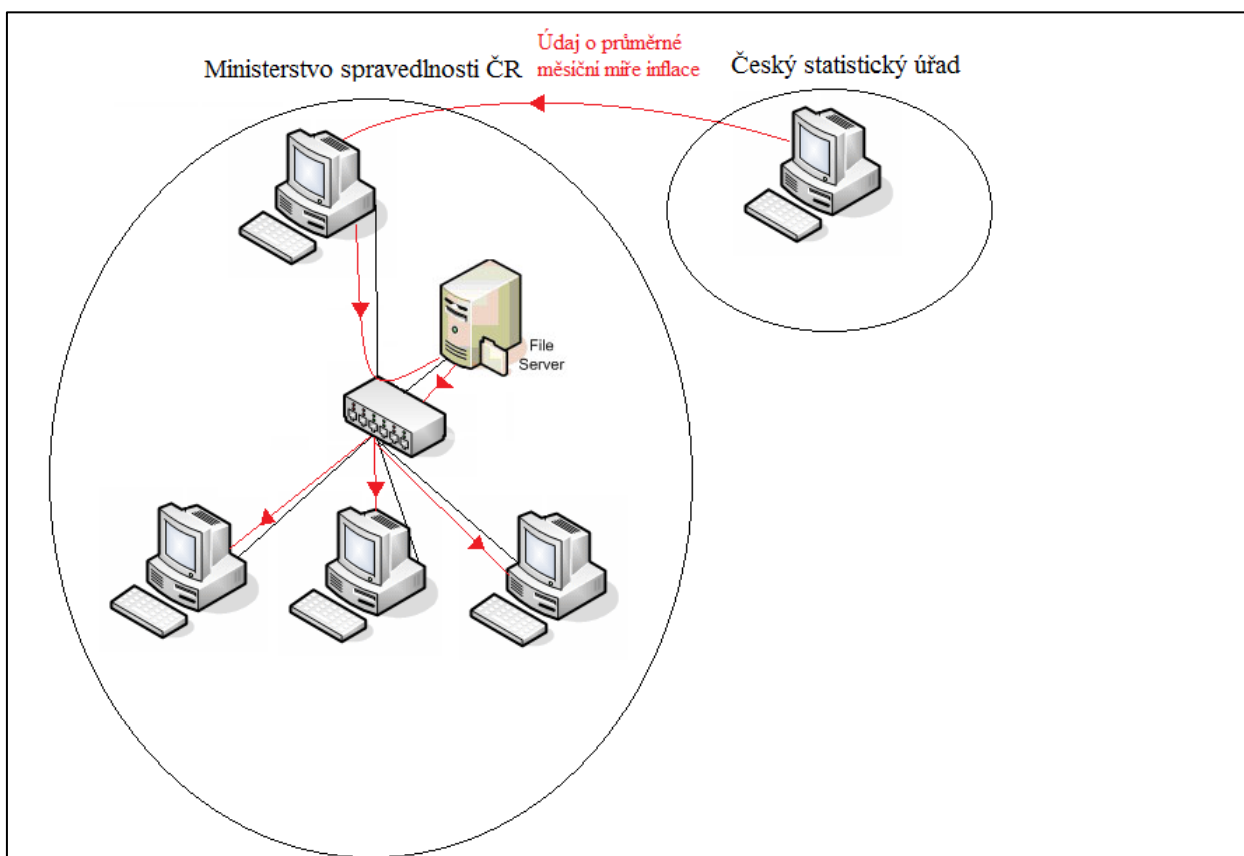

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

Čistě hypoteticky, kdyby měl žalovaný naprosto stejné finanční prostředky, v dalších letech by byly stejné míry inflace a soudní řízení by totožně dlouho trvalo, žalovaný by neměl dostatek peněz k nezbytným výdajům, které by směřovaly k vyhrání sporu, neboť právní služby by v dalších letech mírně zdražily o výši inflace. I když je tato úvaha čistě teoretická, nastává zde otázka, zdali by soud neměl vzhledem k náhradě výdajům vzít v potaz hodnotu peněz vynaložených v jiné době a poměrově náhradu zvýšit.

Výpočet náhrad, který zohlední inflaci, se může zdát trošku komplikovaný. Ruční výpočet náhrad by jistě přidal značnou práci soudcům a ti by se bezesporu zcela nemohli věnovat podstatnějším činnostem své práce. Výpočet náhrad s výši inflací za minulá období by však bylo možno vypočítat pomocí počítačového programu, jehož naprogramování by nezabralo zkušenému programátorovi mnoho času. Požadovaná vstupní data jako míru inflace za konkrétní měsíc by zadávala do síťového systémového souboru daného programu odpovědná osoba Ministerstva spravedlnosti ČR, které by údaj poskytla odpovědná osoba ČSÚ, další údaje jako den výdaje, výše výdaje by bylo nutno zadávat u každého individuálně ručně. Zadáváním konkrétních údajů by byly pověřeny osoby, které již jsou pověřeny vykonáváním některých úkonů, které jinak přísluší soudci, jednalo by se tak o justiční čekatelé či o vyšší soudní úředníky. Na další straně je znázorněno zjednodušené schéma (obr. č. 3.4) technického řešení.

Obr. č. 3.4. Zjednodušené schéma technického řešení

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

V podkapitole byl řešen rozdíl mezi přiznanou nominální náhradou a její reálnou náhradou za vynaložené výdaje v průběhu soudního řízení. Byl početně prokázán negativní dopad na oprávněnou stranu, které byla přiznána plná náhrada výdajů. V závěru podkapitoly bylo nastíněno možné vyřešení tohoto úskalí.

V této kapitole byla učiněna charakteristika nákladů soudního řízení. Text konkretizoval druhy nákladů, rozdíl povinnosti platit náklady a náklady hradit. Byly uvedeny ekonomické náklady, které musí strana nést a zároveň nejsou právně ošetřeny. Následně byly popsány způsoby, podle kterých soud rozhoduje o náhradách soudního řízení, taktéž byla popsána zmírňovací pravomoc soudu a bylo uvedeno vyčíslení spravedlivé výše náhrady, která by zohlednila inflaci.

4 Dopady soudních nákladů na existenci podnikatele

V této kapitole se práce zabývá vyčíslení skutečným dopadů inflace na výši náhrad. Je zde uveden propočet ztráty reálné hodnoty uskutečněných výdajů a výpočet spravedlivé nominální náhrady, která naopak inflaci u uskutečněných výdajů zohlední. Výsledky pak byly porovnávány se současnou výši přiznaných náhrad. Tyto výpočty byly uskutečněny u dvou sporů na základě zjištěných informací z rozsudků a na základě údajů Českého statistického úřadu. Následně je v práci teoreticky popsán způsob vyřešení problému s neplaticím odběratelem, jež se realizuje prostřednictvím zřízení fiktivního online trhu s pohledávkami.

Je zřejmé, že průběh soudního řízení má v každém případě nepříznivý ekonomický dopad jak na žalobce, tak i na žalovaného. Chtě nechtě obě strany musí nést po dobu soudního řízení výdaje, které jsou nezbytné pro bránění svých práv. Tyto výdaje, však mohou být soudním rozhodnutím nahrazeny neúspěšnou stranou. Výše náhrad je určena v meritorním rozhodnutí soudu. Je však současná náhrada spravedlivá? Odpovídá skutečně vynaloženým výdajům? Tímto se bude zabývat následný text.

4.1 Vyčíslení dopadů inflace na výši náhrad

Pro výpočet vyčíslení skutečných dopadů inflace na výši náhrad budou analyzovány rozsudky se spisovými značkami 5 C 200/2004-120 a 62 Af 57/2010-353.

Rozsudek ve věci o určení vlastnictví se sp. zn. 5 C 200/2004-120⁴⁵

V rozsudku ze dne 23.6.2006 spisové značky 5 C 200/2004-120 se Okresní soud v Táboře zabýval sporem mezi jedním žalobcem se žalovaným o určení vlastníka pozemku.

---

⁴⁵ Rozsudek Okresního soudu v Táboře. [on-line]. [cit. 2010-1-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.eps.cz/php/eps.site/prip/lidl-tabor/Lidl-TA-OS-2-komplet.pdf>>

Spor o určení vlastníka pozemku v minulosti rozhodl Okresní soud v Táboře dne 10.11.2004. Žalobce se však proti tomuto rozsudku odvolal a Krajský soud v Českých Budějovicích, pobočka v Táboře, usnesením ze dne 21.4.2005 rozsudek okresního soudu zrušil a vrátil k dalšímu řízení.

Soud tedy znovu rozhodoval o určení vlastníka pozemku, které nepřičinil žalovanému a rozhodl o výše náhradě nákladů řízení, které byl povinen žalovaný nahradit žalobci. V úhrnu se jednalo o částku 42.592,50 Kč, kterou měl žalovaný uhradit na účet právního zástupce žalobce. Pro upřesnění, z výše náhrad činil soudní poplatek 6 000,- Kč, odměna za zastupování advokátem 30 000,- Kč, náhrada hotových výdajů 10 násobek režijního paušálu 75,- Kč + 19% DPH z (30 000 + 750), což činí 5 842,50,- Kč. Celkem tedy zmíněných 42 592,50,- Kč. Náhrada byla plně uznána podle znění § 142 odstavce 1 OSŘ.

Nominální náhrada činila 42 592,50,- Kč. Kolik by měl ale žalobce získat peněz v případě, kdyby se přihlédlo k časové hodnotě peněz, bude názorně vypočteno níže.

1) Stanovení výší inflace za období, ve kterém probíhal spor

Spor probíhal od dne 10.11.2004 a rozsudek byl vyhlášen dne 23.6.2006. Dle údajů Českého statistického úřadu byla meziroční míra inflace za roky 2004 – 2006 ve výších, uvedené v tabulce níže:

Tab. č. 4.1. Výše míry inflace 2004 – 2006.

Rok	2004	2005	2006
Míra inflace	2,8 %	1,9 %	2,5 %

Zdroj: <http://www.czso.cz>

2) Stanovení rozhodných dnů a výší výdajů

Přestože nejsou veřejně dostupné informace o datech uskutečněných výdajů, lze předpokládat, že soudní poplatek byl zaplacen před začátkem prvního řízení, bude stanoven na dne 1.10.2004. Výše přiměřených záloh advokáta za odměnu stanovíme na výši poloviční náhrady v témže datu, zbylou část advokát obdrží vyplacenou po skončení soudního řízení. Je tomu tak na základě uzavřené smlouvy o poskytování právních služeb

(viz. kapitola 3.1.5). Vezmeme-li tedy v úvahu pouze částku 18 297,- Kč s datem vynaložení 1.10.2004.

3) Výpočet náhrad dle závislosti vývoje inflace

S přihlédnutím k časové hodnotě peněz jsou níže propočteny výdaje po zohlednění a nezohlednění výší inflace v daných letech:

$$\begin{aligned} \text{Úhrn výdajů zhodnocené o inflaci} &= \left(\text{Výše uskutečněného výdaje} \times \right. \\ &1 + \text{Průměrná} \quad \quad \quad \text{míra} \quad \quad \quad \text{inflace} \times \text{počet} \quad \quad \quad \text{měsíců} = \\ &\left(\left(\left((6000 + 18297) \times \left(1 + \left(\frac{0,028}{12} \right) \times 3 \right) \right) \times \left(1 + \left(\frac{0,019}{12} \right) \times 12 \right) \right) \times \left(1 + \left(\frac{0,025}{12} \right) \times \right. \right. \\ &6 \left. \left. = 25\,243,60 \text{ Kč} \right. \right. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Úhrn výdajů znehodnocené o inflaci} &= \left(\frac{\text{Výše uskutečněného výdaje}}{\left(1 + \left(\frac{1}{12} \right) \times \text{počet měsíců} \right)} \right) \\ &= \left(\left(\left(\frac{6000 + 18297}{\left(1 + \left(\frac{0,028}{12} \right) \times 3 \right)} \right) \times \frac{1}{1 + \left(\frac{0,019}{12} \right) \times 12} \right) \right. \\ &\left. \times \frac{1}{1 + \left(\frac{0,025}{12} \right) \times 6} \right) = 23\,385,89 \text{ Kč} \end{aligned}$$

Krokové výpočty a výše výdajů zhodnocené a znehodnocené o inflaci v konkrétních letech jsou uvedeny v tabulce (tab. č. 4.1) níže:

Tab. č. 4.2. Výpočty 5 C 200/2004-120

Údaj	Rok		
	10-12/2004	1-12/2005	1-6/2006
Úhrn výdajů v roce	24 297,00 Kč	0	0
Inflace v daném roce	2,8%	1,9%	2,5%
Úhrn výdajů zhodnocené o inflaci	24 467,08 Kč	24 931,95 Kč	25 243,60 Kč
Úhrn výdajů znehodnocené o inflaci	24 128,10 Kč	23 678,22 Kč	23 385,89 Kč

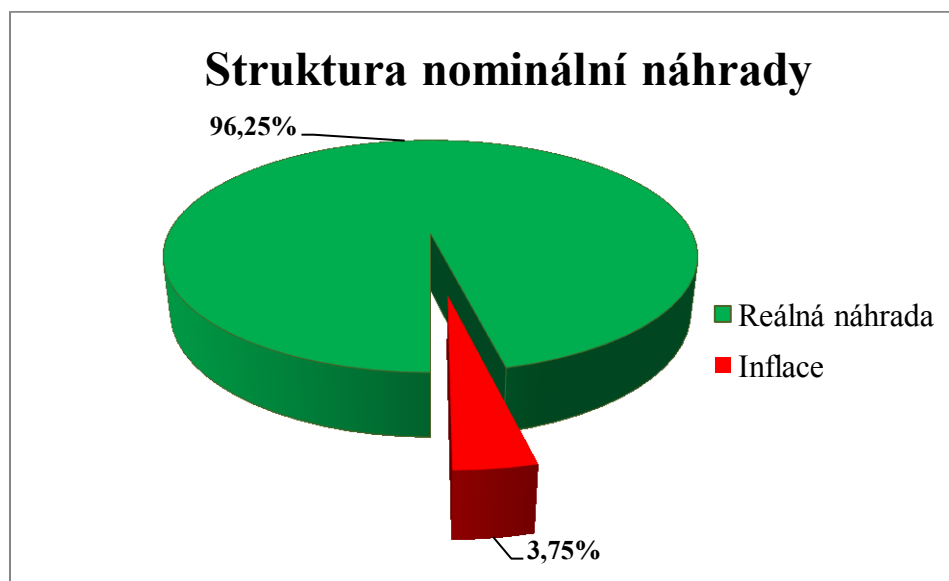
Zdroj: Vlastní zpracování autora.

4) Analýza nominální a reálné náhrady

Žalobci bylo soudem přiznáno právo na náhradu celkových výdajů ve výši 42 592,50 Kč. Uskutečněné výdaje byly ve výši 24 297,00 Kč (záloha advokátovi a soudní poplatek), zbylou část tj. 18 295,50 Kč žalobce nevynaložil, ale tato částka mu byla přiznána a náleží advokátu za uskutečněné služby.

Žalobce má tedy právo na náhradu vynaložených výdajů v roce 2004 ve výši 24 297,00 Kč. Tato výše v době náhrady, tj. v roce 2006, dosahuje reálné hodnoty 23 385,89 Kč. Rozdíl mezi těmito částkami činí 911,11 Kč. Tato hodnota odpovídá výši inflace, které podlehně náhrada. Poměr výše inflace k současné nominální náhradě činí 911,11 Kč ku 24 297,00 Kč. V procentuálním vyjádření činí inflace 3,75 % nominální náhrady. Pro názornost znehodnocení náhrady je níže uveden graf (obr. č. 4.1).

Obr. č. 4.1 Struktura nominální náhrady

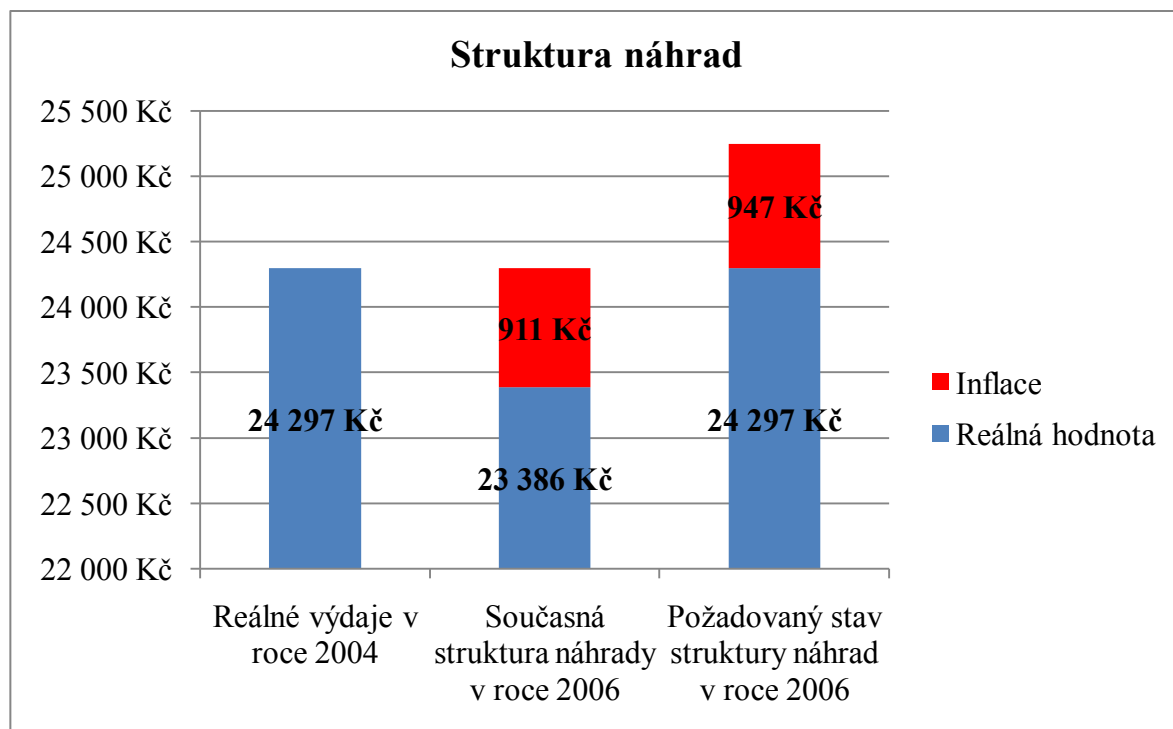

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

Nyní je již zřejmé, v jaké výši žalobce trátí svou reálnou náhradu. Jaká by ovšem měla být skutečná nominální náhrada, která by zachovala reálnou hodnotu výdajů v roce 2004? Tento propoččet vychází z výše uvedených výpočtů časové hodnoty peněz. Nominální částka se v roce 2004 shoduje s reálnou částkou, neboť pro výpočty je údaj inflace ve dnu vynaložení výdajů roven 0 %. Až po dnu vynaložení je výdaj ovlivněn inflací a dochází k rozdílným výším nominální a reálných hodnot. Vynaložená částka

24 297,00 Kč připadající k roku 2004 se v roce 2006 musí pouze rovnat nominální částce 25 243,60 Kč. Všechny vypočtené výsledky jsou zaznamenány v obrázku (obr. č. 4.2).

Obr. č. 4.2 Struktura náhrad

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

Shrnutí

Lze tedy z výpočtů konstatovat, že v nynější době je úspěšná strana ve sporu s plnou náhradou nákladů ztrátová. V konkrétních částkách se jedná o ztrátu reálné hodnoty výdajů ve výši 911,11 Kč a v nominální částce, kterou ji soud nepřikne ve výši 946,60 Kč, která odpovídá výši zhodnocení reálných výdajů v letech minulých o inflaci. Úspěšná strana v procentuálním vyjádření reálně trátí **3,75 %** svého kapitálu.

Rozsudek ve věci proti rozhodnutí se sp. zn. 62 Af 57/2010-353⁴⁶

Krajský soud v Brně rozhodl v rozsudku spisové značky 62 Af 57/2010-353 dne 9.12.2010 mezi žalobcem a žalovanými ohledně žaloby proti rozhodnutí. Rozhodnutí o které se vede soudní spor bylo učiněno dne 20.3.2008.

Soud rozhodl o zrušení rozhodnutí a zároveň rozhodl o nákladech řízení. Žalovanému byla v rozsudku udělena povinnost nahradit žalobci náklady řízení v žalobě ve výši 19 094,- Kč do tří dnů k rukám advokáta. Z přiznané náhrady se jednalo o částku 2 000,- Kč za zaplacený soudní poplatek a zbylá část 17 094,- Kč odpovídá odměně advokáta, režijní náhradě, promeškanému času a vypočtené výše DPH.

Nominální náhrada tedy činila 19 094,- Kč. Níže bude proveden výpočet náhrady, která by odpovídala reálně vynaloženým výdajům.

1) Stanovení výší inflace za období, ve kterém probíhal spor

Podle údajů Českého statistického úřadu byla průměrná meziroční míra inflace v letech 2008 – 2010 v rozmezí od 1 % do 6,3 %. Níže je uvedena tabulka (tab. č. 4.3) s konkrétními průměrnými meziročními mírami inflace v daných letech:

Tab. č. 4.3. Výše míry inflace 2008 – 2010.

Rok	2008	2009	2010
Míra inflace	6,3 %	1,0 %	1,5 %

Zdroj: <http://www.czso.cz>

2) Stanovení rozhodných dnů a výší výdajů

I v tomto případě nejsou veřejně dostupné informace o datech uskutečněných výdajů. Lze předpokládat, že soudní poplatek ve výši 2 000,- Kč byl zaplacen s podáním žaloby. Lhůta pro podání žaloby byla 2 měsíce po doručení rozhodnutí. Rozhodný den pro podání žaloby tedy stanovíme s měsíčním zpožděním na den 20.4.2008. Den zaplacených přiměřených záloh advokátu se stanoví k témuž datu a ve výši, která odpovídá poloviční

⁴⁶ Rozsudek Krajského soudu v Brně. [on-line]. [cit. 2010-1-25]. Dostupný z WWW: <http://www.compet.cz/fileadmin/user_upload/sbirky_rozhodnuti/rozsudky_VZ/62Af57_2010_535.pdf>

celkové náhradě, tedy se jedná o částku 8 547,- Kč. Více informací o smlouvě mezi advokátem a klientem v podkapitole 3.1.5.

3) Výpočet náhrad dle závislosti vývoje inflace

Přihlédnutím k časové hodnotě peněz jsou níže propočteny odpovídající náhrad:

Úhrn výdajů zhodnocené o inflaci

$$\begin{aligned}
 &= \left(\text{Výše uskutečněného výdaje} \right. \\
 &\quad \times \left(1 + \left(\frac{\text{Průměrná míra inflace}}{12} \right) \times \text{počet měsíců} \right) \Bigg) \\
 &= \left(\left(\left((2000 + 8547) \times \left(1 + \left(\frac{0,063}{12} \right) \times 9 \right) \right) \times \left(1 + \left(\frac{0,01}{12} \right) \times 12 \right) \right) \right. \\
 &\quad \times \left. \left(1 + \left(\frac{0,015}{12} \right) \times 12 \right) \right) = 11\,323,14 \text{ Kč}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 \text{Úhrn výdajů znehodnocené o inflaci} &= \left(\frac{\text{Výše uskutečněného výdaje}}{\left(1 + \left(\frac{1}{12} \right) \times \text{počet měsíců} \right)} \right) \\
 &= \left(\left(\left(\left(\frac{2000 + 8547}{\left(1 + \left(\frac{0,063}{12} \right) \times 9 \right)} \right) \times \frac{1}{1 + \left(\frac{0,01}{12} \right) \times 12} \right) \right. \right. \\
 &\quad \times \left. \left. \frac{1}{1 + \left(\frac{0,015}{12} \right) \times 12} \right) \right) = 9824,06 \text{ Kč}
 \end{aligned}$$

Vypočtené údaje výdajů v konkrétních letech zohledňující inflaci jsou uvedeny v tabulce (tab. č. 4.4) na další straně.

Tab. č. 4.4 Výpočty 62 Af 57/2010-353

Údaj	Rok		
	4-12/2008	2009	2010
Úhrn výdajů v roce	10 547,00 Kč	0 Kč	0 Kč
Inflace v daném roce	6,30%	1,00%	1,50%
Úhrn výdajů zhodnocené o inflaci	11 045,35 Kč	11 155,80 Kč	11 323,14 Kč
Úhrn výdajů znehodnocené o inflaci	10 071,14 Kč	9 971,42 Kč	9 824,06 Kč

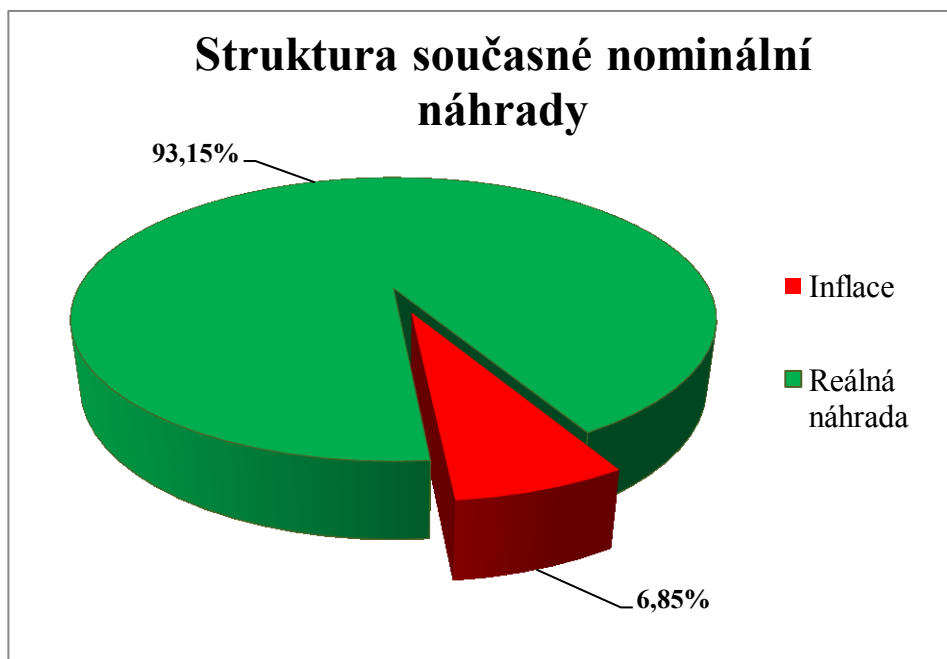
Zdroj: Vlastní zpracování autora.

4) Analýza nominální a reálné náhrady

V daném rozsudku bylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení žalobci v celkové výši 19 094,-Kč. Žalobce v tomto případě vynaložil částku ve výši 10 547,- Kč (soudní poplatek a záloha advokátu). Zbylou část 8 547,- nevynaložil a částka odpovídá druhé půlce náhrady advokátu za provedené služby, kterou obdrží po skončení sporu na základě smlouvy o poskytování právních služeb.

Žalobce v roce 2008 reálně vynaložil částku 10 547,- Kč, tato částka po dobu let soudního sporu byla znehodnocena na reálnou výši 9 824,06,- Kč. Byla tedy znehodnocena o inflaci ve výši 722,94 Kč. Poměr inflace k minulosti reálně vynaloženým výdajům činí 722,94 Kč ku 10 547,- Kč. Procentuálně se tak jedná o částku 6,85 % vynaložených výdajů. Struktura současné nominální náhrady je uvedena v grafu (obr. č. 4.3) níže:

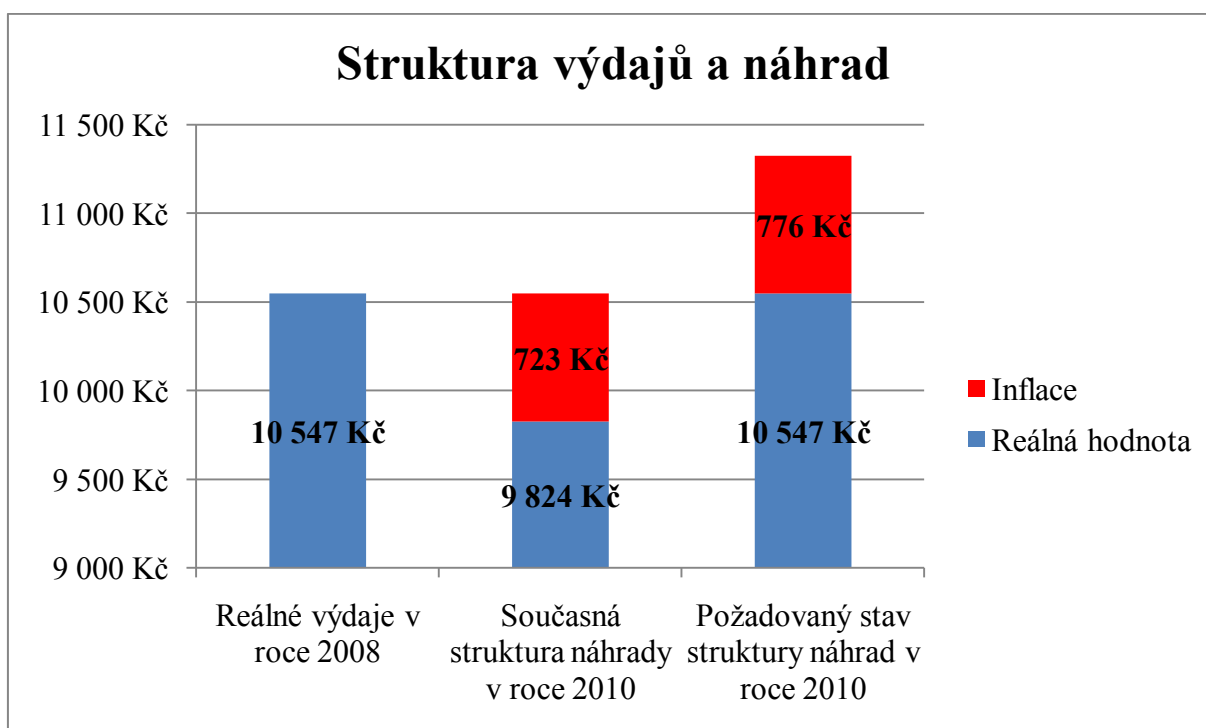
Obr. č. 4.3 Struktura současné nominální náhrady

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

Jaká by opět musela být výše nominální náhrady, která by zohlednila inflaci? Tento výpočet je uveden výše. Konkrétní hodnota nominální náhrady v roce 2010, která by odpovídala reálné hodnotě výdajů v roce 2008 ve výši 10 547,- Kč, by musela být přiznána ve výši 11 323,14 Kč. Struktura výdajů a náhrad je v tomto konkrétním případě uvedena v grafu níže:

Obr. č. 4.4 Struktura výdajů a náhrad

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

Shrnutí

Z výpočtů lze vyvodit závěr, že je i zde žalobce v úspěšném sporu ztrátový. Dochází ke ztrátě reálné hodnoty 722,94 Kč a musí nést nominální ztrátu 776,14 Kč, která odpovídá výši zhodnocení v minulosti vynaložených výdajů o inflaci. Reálně tak žalobce trátí **6,85 %** svého vynaloženého kapitálu.

Z uvedených propočtů z rozsudků je zřejmé, že ačkoliv soud přizná náhradu vynaložených výdajů, přiznává ji pouze v nominální hodnotě. Reálná hodnota vynaložených výdajů je však odlišná od té nominální a v důsledku nezohlednění náhrady reálných hodnot dochází u úspěšných stran ke ztrátě. Tyto ztráty jsou bezesporu zcela neodůvodněné a dle mého názoru by měly soudy zohledňovat při rozhodování o náhradě i tento aspekt.

Na základě uvážení uvedených skutečností se domnívám, že by bylo podstatné a správné, kdyby se na toto téma vyvolala odborná diskuze, která by zohlednila uvedené aspekty, konkrétněji by se zpracovalo technické řešení a novelizoval by se právní předpis, podle kterého by se tento ekonomicky - právní nedostatek odstranil.

4.2 Eliminace soudních nákladů u pohledávek

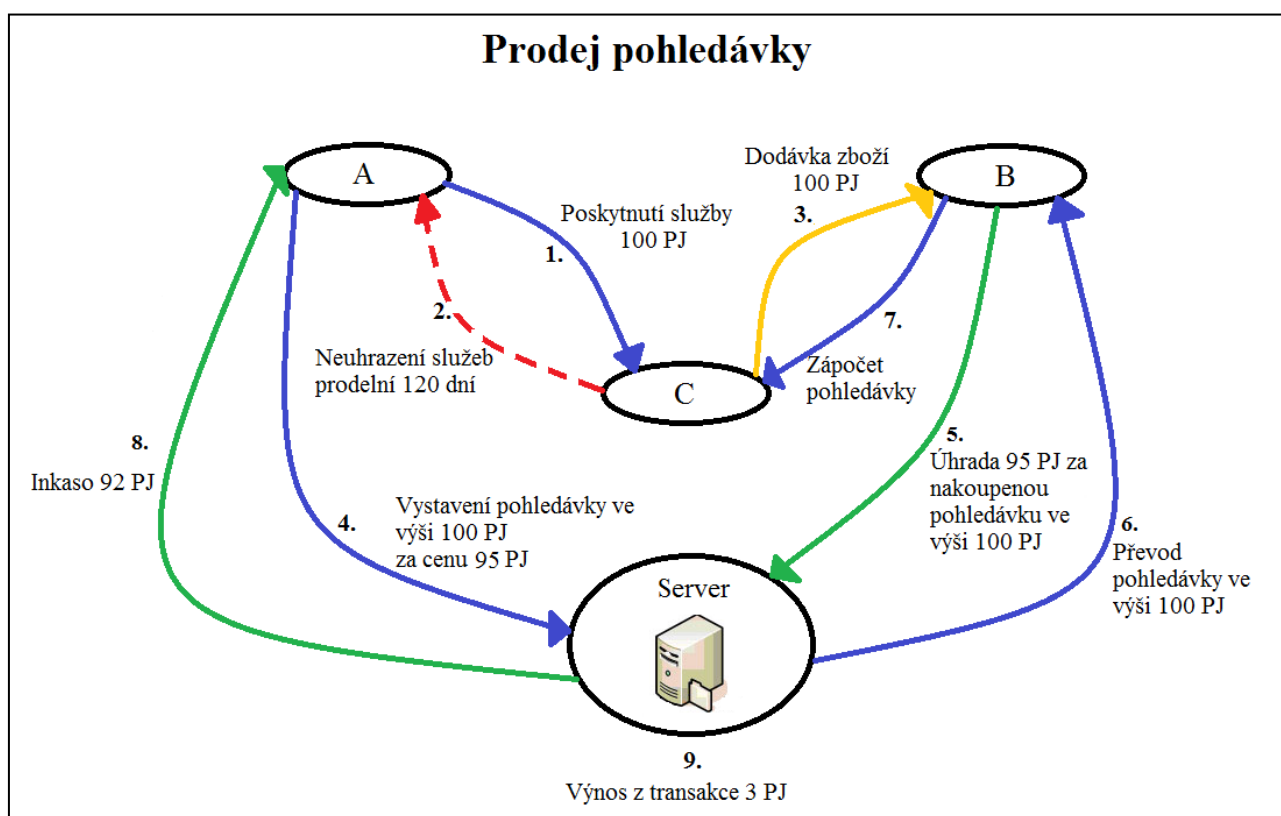
Tato část práce se zaměřuje na teoretický popis možného zabezpečení postoupení pohledávek, jež by eliminovalo vznik soudního řízení a tedy i vznik různých soudních výdajů. Teoretický princip procesu je názorně popsán na fiktivním příkladě, který je i rozpracován do grafické podoby. V závěru jsou následně rozepsány důvody, které by subjekty motivovaly k využití této služby.

V úvaze postoupení pohledávky, která je právně platná, nepopřitelná, avšak vůči dlužníku těžko domocitelná, je pro podnikatele vlastního pohledávku velice časově náročné nalézt jiného podnikatele, který by měl vůči neplaticímu podnikateli závazek a současně i zájem o koupi dané pohledávky za sníženou cenu, nežli je cena fakturovaná, za účelem zápočtu svého závazku s danou pohledávkou. Tento značný časový nárok by bylo možno eliminovat procesem online prodeje a koupě pohledávky na serveru, na kterém by existoval fiktivní trh s pohledávkami a na kterém by se dané prodeje a nákupy realizovaly v reálném čase.

Pro zpřehlednění celé situace bude proces na fiktivním případě zprvu popsán a následně graficky interpretován obrázkem (obr. č. 4.5), ve kterém budou figurovat tři subjekty. Subjekt A, B a C.

- 1) Subjekt A poskytne subjektu C služby za fakturovanou částku 100 peněžních jednotek (dále PJ).
- 2) Subjekt C je za poskytnuté služby v prodlení 120 dní a nereaguje na opakované výzvy subjektu A k zaplacení faktury za poskytnuté služby.
- 3) Subjekt C dodá zboží subjektu B ve výši 100 PJ.
- 4) Subjekt A vystaví na serveru pohledávku ve výši 100 PJ za subjektem C za cenu 95 PJ.
- 5) Úhrada 95 PJ za nákup pohledávky v nominální výši 100 PJ.
- 6) Převod pohledávky subjektu B.
- 7) Zápočet pohledávky subjektem B se subjektem C.
- 8) Subjekt A inkasuje 92 PJ.
- 9) Server za zprostředkování prodeje inkasuje 3 PJ.

Obr. č. 4.5 Prodej pohledávky

Zdroj: Vlastní zpracování autora.

Propojení subjektů, které by měly zájem o prodej a koupi dané pohledávky, by bylo zajištěno na základě identifikačního čísla neplaticího subjektu. K platnému uzavření obchodu mezi prodávajícím a kupujícím by fakticky došlo až po potvrzení úspěšného zápočtu pohledávky.

Z jakých důvodů by ovšem subjekty obchodovaly na takovémto trhu? Co by je vedlo k tomu, aby vynaložily svůj čas a energii k využití této služby? Konkrétní důvody jsou ovlivněny individuálními zájmy každého subjektu, avšak základní obecné předpoklady je možné vyvodit.

Subjekt A je motivován k vystavení pohledávky především z těchto důvodů:

- 1) Rychlého inkasa peněz
- 2) Minimalizováním rizika nesplacení pohledávky
- 3) Předcházení možnosti insolvence subjektu C

Subjekt B je motivován ke koupi a zápočtu pohledávky především z důvodů:

- 1) Úspory kapitálu, neboť nakupuji pohledávku za cenu nižší, než v jaké výši je vedena
- 2) Dosažení zisku, který by byl vyčíslen jako rozdíl mezi výši nakoupené a zároveň započtené pohledávky s výší závazku

Výše uvedený text se zabýval popisem teoreticky možného způsobu vyřešení problému s neplaticím odběratelem, které by bylo zabezpečeno počítačovým serverem, na kterém by fungoval trh s pohledávkami. Byly popsány hlavní faktory, které by motivovaly subjekty k obchodování na tomto trhu a zároveň tak i zabezpečily samotný provoz serveru.

Celá kapitola se zabývala vyčíslením dopadů na výši náhrad a dále taktéž byl popsán teoretický nástin praktického řešení postoupení pohledávek pomocí počítačového serveru, na kterém by byl zřízen trh s pohledávkami a který by vyřešil problém úhrad od neplaticích odběratelů.

5 Závěr

Oblast zohlednění ekonomické náročnosti soudního řízení jsem v diplomové práci pojal komplexně. Dříve, než jsem přistoupil k analýze nákladů soudního řízení, zabýval jsem se soudnictvím ČR, kde jsem charakterizoval soudy, jaké v ČR působí, na základě jakých zákonů, v jakých věcech rozhodují, jak jsou organizovány a taktéž jsem i nastínil průběh sporného soudního řízení.

Po této charakteristice jsem se již zabýval analýzou nákladů soudního řízení, což byl hlavní cíl mé diplomové práce. V této části jsem na základě analýzy konkrétně vyčíslil dopady inflace na výši náhrad. Tuto analýzu jsem provedl u rozsudků Okresního soudu v Táboře a Krajského soudu v Brně. V této oblasti jsem dospěl k následujícímu závěru, že v současné době plně neodpovídá náhrada výdajů výši uskutečněných výdajů, které byly vynaloženy v průběhu soudního řízení. U obou rozsudků se mi potvrdil výsledek ztráty reálné hodnoty výdajů. Konkrétně se jedná o výši ztráty 3,75 % a 6,85 % reálných hodnot výdajů. Taktéž jsem v práci uvedl možné vyřešení problému neplaticích odběratelů, které by bylo zabezpečeno prostřednictvím online počítačového serveru. Tato část byla rozvedena na fiktivním příkladě, který byl nejprve písemně řešen a pak následně graficky znázorněn.

Dle mého názoru by se měl zmíněný nedostatek v oblasti náhrad odstranit. Přiznané náhrady by měly zohledňovat taktéž i časovou hodnotu peněz. Tato diplomová práce by mohla posloužit jako primární zdroj myšlenek k vyvolání odborné diskuze na toto téma, podle které by později u soudů bylo zavedeno počítačové vybavení, které by dané hledisko časové hodnoty peněz u náhrad vždy zohlednilo.

Seznam použité literatury

A) KNIŽNÍ PUBLIKACE

- [1.] HULVA, T. *Přehled judikatury ve věcech vyúčtování služeb advokátem*. Praha: ASPI, a.s., 2007, 232 s. ISBN 978-80-7357-217-4
- [2.] JANKŮ, M. a kol. *Základy práva pro posluchače neprávnických fakult*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 656 s. ISBN 80-7179-499-6
- [3.] Vondráková, A. a kol. *Vymáhání pohledávek*. Praha: ASPI, a.s., 2006, 756 s. ISBN 978-80-7357-230-3
- [4.] WINTEROVÁ, A. a kol. *Civilní právo procesní*. 4. vyd. Praha: Linde Praha, a.s., 2006. 729 s. ISBN 80-7201-595-8
- [5.] ZAHRANÍKOVÁ, R. *Organizace justičního systému*. 1.vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. 396 s. ISBN 978-80-7380-044-4

B) LEGISLATIVA

- [6.] Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- [7.] Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod
- [8.] Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů
- [9.] Zákon č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu
- [10.] Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní
- [11.] Zákon č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů

- [12.] Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
- [13.] Vyhláška č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy
- [14.] Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích
- [15.] Zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce
- [16.] Zákonem č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících
- [17.] Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
- [18.] Vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)
- [19.] Vyhláška č. 484/2000 Sb., kterou se stanoví paušální sazby výše odměny za zastupování účastníka advokátem nebo notářem při rozhodování o náhradě nákladů v občanském soudním řízení

C) JUDIKATURA

- [20.] Rozsudek sp.zn. 5 C 200/2004-120
- [21.] Rozsudek sp.zn. 62 Af 57/2010-353

D) INTERNETOVÉ STRÁNKY

- [22.] <http://www.czso.cz>
- [23.] <http://www.concourt.cz>
- [24.] <http://www.nsoud.cz>
- [25.] <http://www.nssoud.cz>

Seznam zkratk a symbolů

ČR	Česká republika
OSŘ	občanský soudní řád
ČSÚ	Český statistický úřad
Zákon o soudech a soudcích	Zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů
PJ	Peněžní jednotka
Sb.	Sbírka
Sp. zn.	Spisová značka

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́доміі, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst.3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 25.4.2011

.....
Bc. Petr Poláček

Adresa trvalého pobytu studenta:

Temenická 2343/139, 787 01 Šumperk